БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 28 (18.804). ● Пайшанба, 2 февраль 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

ЮТУҚЛАР УЛКАН ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Республикамиз меҳнат аҳли иқтисодий ўсиш суръатлари анча ошган, халқ хўжалигининг барча соҳаларини юксалтиришга, сифат кўрсаткичларини яхшилашга эришилган бир вазиятда юбилей йилини кутиб олмоқда. Буни Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг кеча матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1983 йилги Давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисидаги ахборотидан ҳам кўриш мумкин.

Ўтган йили республикамизда истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган миллий даромад 887,7 миллион сўмлик миқдорида кўпайди. Саноат маҳсулоти қарийб 1 миллиард сўмлик миқдорда — планда белгиланган 4 процент ўрнига 5,1 процент кўпайди.

Кўпчилик халқ истеъмоли моллари — шойи-газлама, пайпоқ, чарм пойабзал, гўшт ва колбаса маҳсулотлари, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, макарон маҳсулотлари ва бошқа бир қанча маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг режалаштирилган ҳажмига эришилди.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг мамлакат Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш юзасидан қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина турларини етиштириш янада кўпайтирилишини таъминладилар. Ўтган йилги обҳаво шароитларининг ноқулай келганига қарамасдан, республикамизда пахта етиштириш 5,9 миллион тоннага етказилди. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент ва Хоразм областларининг меҳнаткашлари пахта харид қилиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар. Ингичка толали пахта етиштириш анча кўпайди ва уни давлатга сотиш юзасидан олинган мажбуриятлар бажарилди.

Дон ҳосили, шу жумладан шоли, картошка, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева ва узумнинг ялпи ҳосили 1982 йилга нисбатан кўпайди. Деҳқончилик маҳсулотларининг барча турларини давлат йўли билан харид қилиш планлари ошириб бажарилди.

Чорвачиликда муайян муваффақиятларга эришилди. Барча категориядаги хўжаликларда чорва туёғининг ўстирилиши ва маҳсулдорлигининг оширилиши таъминланди. 1982 йилдагига нисбатан 13 минг тонна кўп гўшт, 93,2 минг тонна кўп сут, 30,6 миллион дона кўп тухум етиштирилиб, мол гўшти ва парранда гўшти, сут ва жун харид қилиш планлари ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалигида эришилган ютуқлар кўп жиҳатдан унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан партия ва ҳукуматимизнинг кун сайин кўрсатаётган чексиз ғамхўрлигининг бевосита самарасидир. Биргина ўтган йилнинг ўзида республикамиз қишлоқ хўжалигига жами қуввати 1,4 миллион от кучига тенг келадиган 16,4 мингта трактор, 7,1 мингта юк ташийдиган ва ихтисослаштирилган автомобиль, кўплаб комбайнлар ва бошқа машина-механизмлар, минерал ўғит, химиявий озуқа қўшимчаси етказиб берилди. Қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш воситалари билан таъминлайдиган тармоқларни қўшиб ҳисоблаганда бутун агросаноат комплексига сарфланган капитал маблағ 3,3 миллиард сўмни ташкил этди.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам улкан ишлар амалга оширилмоқда. Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан халқ хўжалигига 6,2 миллиард сўм миқдорида капитал маблағ сарфланди. Давлат қурилиш-монтаж ташкилотларининг ўз кучлари билан бажарилган пудрат ишлари ҳажми 4 процент ошди. Энергетика, химия, бинокорлик материаллари, енгил, озиқ-овқат ва гўшт, сут саноатида, агросаноат комплексида бир қанча янги қувватлар ишга туширилди.

Республикамизда ишлаб чиқариш кўламларининг ўсиши билан бирга халқ хўжалигининг юксак самарадорлигига эришиляпти. Масалан, ўтган йили умуман республика саноатида ва кўпчилик саноат министрликларида меҳнат унумдорлигининг ўсиш даражаси ўртача иш ҳақининг ўсишига нисбатан анча ортиқ бўлди. Бу соҳадаги кўрсаткичлар қишлоқ хўжалигида, қурилиш ва бошқа тармоқларда ҳам чакки эмас. Шуни мамнуният билан айтиш керакки, ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига ўтган йили республикамизда 78,5 минг кишининг меҳнати тежаб қолинди. Халқ хўжалигида моддий ресурслардан тежамкорлик билан фойдаланишга эътибор кучайди.

Ишлаб чиқариш самарадорлигининг оша бориши аҳолининг моддий ва маданий турмуш даражасини янада ошириш учун кенг имконият яратмоқда. Ўтган йили халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи ойига 160,6 сўмни ташкил этди. Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи ойига ўрта ҳисобда 123 сўмдан 132 сўмга етди. Бир йил ичида умумий саҳни 5 миллион 693 минг квадрат метр келадиган яна 91 мингта янги квартира ва якка тартибдаги уй-жой қурилди, 622 минг кишининг уй-жой шароитлари яхшиланди.

Иқтисодий ва социал тараққиётимизнинг тобора ўсиб бораётганлигидан далолат берадиган бу рақамлар замирида хўжаликни бошқаришни такомиллаштириш, ҳамма соҳада ва ҳар бир иш жойида интизомни мустаҳкамлаш, топширилган иш учун кадрларнинг масъулиятини кучайтириш ва одамларнинг ижодий ташаббускорлигини қулф урдириш юзасидан КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари белгилаб берган чора-тадбирларнинг экономикани ривожлантириш суръатларига қанчалик ҳаётбахш таъсир кўрсатаётганлигини яққол кўриш мумкин. 1984 йилда республикамизни иқтисодий ва социал ривожлантириш юзасидан белгиланган юксак социалистик мажбуриятларнинг шараф билан бажарилиши КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленумидаги нутқи текстида уқтирилганидек, ана шу ҳаётбахш жараённи янада жадаллаштиришни, ўтган йилги суръатни бўшаштирмасдан, дастлабки кунларданоқ зарбдорларча ишлашни тақозо этади.

Энг аввало, ишимиздаги камчиликларнинг сабабларини батафсил таҳлил қилиб, ўтган йили фойдаланилмай қолган резерв ва имкониятларни қидириб топишимиз, уларни ишга солишимиз керак. Капитал қурилишда маблағларни ва материал ресурсларни ишга тушириладиган объектларга лозим даражада тўплашга эришилмади. Оқибатда бир қанча муҳим қувватлар ва асосий фондлар белгиланган муддатларда ишга туширилмасдан 1984 йилга ўтиб қолди.

Эндиги вазифа — меҳнат аҳлини хўжалик ва маданий қурилишнинг барча участкаларида ўтган йилнинг ютуқ ва камчиликларини атрофлича ўрганган ҳолда ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциалдан мумкин қадар тўлароқ фойдаланишга сафарбар этишдан иборат. Ҳамма жойда ва барча масалаларда интизомни мустаҳкамлаш, план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун курашни кучайтириш керак. Бунинг учун, айниқса, шу кеча-кундузда КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми кўрсатмаларига биноан ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат унумдорлигини планга қўшимча яна 1 процент ва ундан ҳам ортиқроқ ўстириш, маҳсулот таннархини топшириққа нисбатан яна ярим процент камайтириш юзасидан бошланган ватанпарварлик ҳаракатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш лозим.

Ҳозир ҳар бир партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотининг, хўжалик органларининг вазифаси ҳамма жойда сўз билан иш бирлигининг таъминланишига эришишдан иборатдир. Барча бўғиндаги кадрларнинг иш масъулиятини янада кучайтириш, уларга талабчанликни ошириш даркор. Ишлаб чиқариш ва бошқарувнинг қайси участкасида бўлмасин, меҳнат аҳлининг юксак уюшқоқлиги, коллективларда қарор топган тобора ўсиб бораётган иш мароми ва яхши кайфият — ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам хўжалик ва социал вазифаларнинг муваффақиятини таъминлайдиган муҳим омил эканлигини сира унутмаслик керак.

СССР Олий Советига сайловлар муносабати билан меҳнат коллективларида жўш ураётган ғайрат-шижоат ва сиёсий активлик вазиятидан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг бу йил ишонланадиган шонли 60 йиллигини халқ хўжалигининг барча соҳаларида ажойиб кўрсаткичлар билан кутиб олиш учун республика меҳнат аҳлининг ижодий ташаббускорлигини янада авж олдириш йўлида фойдаланиш ҳам жуда муҳимдир.

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

ЮКСАК ШАРАФ

Хўжалик аъзолари билан суҳбатлашсангиз, Кароматхон опа тўғрисида фикрлари доимо якдил: у ерга, касбига меҳр қўйган деҳқон қизи, ўзига ва ҳамкасбларига қатъий талабчан, партия даъватларини шараф билан бажаришга ҳамкасбларини чорловчи бригадир.

Чиндан ҳам шундай. Кароматхон Бойболаева тажрибали бригада бошлиғи. Хўжалик аъзолари унинг номини доимо ҳурмат билан тилга олишади. У бошлиқ комплекс механизациялашган пахтачилик бригадаси аъзолари «оқ олтин» етиштиришнинг усталари ҳисобланишади. Бригада азаматлари пахтадан йил сайин муттасил мўл ҳосил етиштириб келишмоқда. Ўтган йили ҳам биринчилар қатори ғалаба рапортига имзо чекилди. Она-Ватанга пландан ташқари 60 тонна пахта топширилди.

Миришкорлар ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилини ҳам зарбдор суръатлар билан бошлашди. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга ошириш учун аниқ режалар белгилаб олинди. Меҳнат унумдорлигини ошириб, таннархни арзонлаштириш — бу йилги меҳнат йилининг жанговар шиорига айлантирилди.

— Янги ҳосилга пухта замин ҳозирламоқдамиз, — дейди Риштон районидаги Навоий номли совхоз бригадир-механизатори К. Бойболаева. — Машина-механизмлар ремонти юксак суръатда олиб борилипти. Механизаторлар эса ўз малакаларини ошириш учун курсларда ўқишмоқда. Ўтган йилги мэррадан ўзиб кетамиз. Бу бизнинг жонажон партиямиз даъватига амалий жавобимиздир.

К. Бойболаева уста пахтакор, айни чоғда моҳир ташкилотчи ҳамдир. Хўжалик йиғилишларида муҳим масалаларни ўртага қўяди, механизатор кадрларни тарбиялаш ишига раҳбарлик қилади.

Партия ва ҳукуматимиз бригадирнинг меҳнатини муносиб тақдирламоқдалар. У Меҳнат Қизил Байроқ ва III даража Меҳнат Шуҳрати орденлари кавалеридир. Яқинда унга юксак ишонч билдирилди. СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Суратда: комплекс механизациялашган бригада бошлиғи К. Бойболаева.

Ш. Алимов фотоси (ЎзТАГ).

Сайловчилар билан учрашувлар

1984 йил 4 март СССР Олий Советига САЙЛОВ

МЎЙНОҚ, 1 февраль. (ЎзТАГ). Мўйноқ балиқ саноати ишлаб чиқариш бирлашмасининг консерва комбинати клубида сайловчиларнинг 562-Мўйноқ сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод, консерва цехининг ишчиси Г. Ш. Қўшчонова билан учрашуви бўлиб ўтди.

Сўзга чиққан кишилар мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари туфайли юзага келган зўр сиёсий активлик ва меҳнат жўшқинлиги вазиятида ўтаётганини уқтирдилар. Мўйноқ сайлов округининг меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи йили план топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшишга азму қарор берганлар.

—Комбинатда, — деди депутатликка номзоднинг ишончли вакили, консерва цехи бошлиғининг ўринбосари А. Аяббергенов йиғилган кишиларга мурожаат этиб, — Гулсара Шароповна Қўшчонованинг толмас ишчи, сезгир ва меҳрибон ўртоқ, актив жамоатчи эканини яхши биладилар. У СССР Олий Советида Қорақалпоғистон меҳнатчилари номидан муносиб вакиллик қилишига аминман.

Бригадирлардан Т. Ўсербоева ва С. Амиров, консерва жойловчи Х. Жантўриева, экономист Б. Кузенбоев, ишчи Т. Жумабоевалар ўзлари депутатликка номзод қилиб кўрсатган аёл ҳақида кўпгина яхши сўзлар айтишди.

Учрашув қатнашчилари ўз номзодига наказлар беришди. Г. Ш. Қўшчонова ўзига билдирилган ишонч учун сайловчиларга чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор этди, ишончни оқлаш учун бутун кучимни сарфлайман, деб ваъда берди.

КЕГАЙЛИ (Қорақалпоғистон АССР), 1 февраль. (ЎзТАГ). Куйбишев номли совхоз меҳнатчилари 560-Кегайли сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод, шу хўжалик механизатори Д. Т. Турғонбоев билан учрашдилар.

Данебай Таженович Турғонбоев пахта етиштиришнинг илғор усуллари жонкуяри, меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системасини жорий этишнинг актив тарғиботчиси сифатида ҳамманинг ҳурматига ва зўр обрў-эътиборга сазовор бўлди, дейишди учрашув қатнашчилари. Пахта етиштиришдаги муваффақиятлари учун у «Ҳурмат Белгиси» ва учинчи даража Меҳнат Шуҳрати орденлари билан мукофотланди. Яқинда совхоз партия ташкилотининг коммунистлари уни КПСС аъзолигига кандидат этиб қабул қилдилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили, совхоздаги Ленин номли ўрта мактаб директори П. Машарипов, далачилик бригадасининг бошлиғи У. Пирлепесов, механик К. Абдихаиров, совхоз комсомол комитетининг секретари А. Бекниёзов, болалар боғчасининг мураббияси П. Абдураимова, механизатор К. Авезовлар сайловчиларни сайлов куни депутатликка кўрсатилган ўз номзоди учун якдиллик билан овоз беришга чақирдилар. Сайловчилар Д. Т. Турғонбоевга ўз наказларини бердилар. У ўзига билдирилган ишонч учун сидқидилдан ташаккур изҳор этди ҳамда ўзининг бутун кучини партия билан халқ ишига сарфлашга ваъда қилди.

ИНСТИТУТГА МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институти ташкил этилганига ярим аср бўлди. 1 февраль куни Тошкентда мазкур институт коллективига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Институт республикада химия фанини ривожлантиришдаги хизматлари ва бу фан ютуқларини халқ хўжалигига жорий этганлиги, юқори малакали илмий кадрлар тайёрлаганлиги учун ва юбилей муносабати билан шу мукофотга сазовор бўлди. Юксак мукофотни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров топширди.

Йиғилишда институтнинг фундаментал тадқиқотлари катта самара берган кўпгина илмий ечимларни халқ хўжалигига жорий этишда асос бўлганлиги айтиб ўтилди. Бундай илмий ечимлар Ўзбекистонда, бошқа қардош республикалардагина эмас, шу билан бирга чет элларда ҳам қўлланилди. Мамлакатнинг турли илмий-тадқиқот институтларида, олий ўқув юртларида ва корхоналарида муваффақиятли меҳнат қилаётган кўплаб мутахассислар тайёрланди.

Мукофотни топширишда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — ЮБИЛЕЙГА

АНДИЖОН ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1984 ЙИЛГИ
СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Андижон областининг меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини сабот билан амалга ошира бориб, 1983 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни ва саноат ишлаб чиқаришини ўстириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг асосий турларини давлатга сотиш юзасидан беш йилликнинг уч йили учун мўлжалланган топшириқларини бажардилар.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларидан илҳомланиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага актив қўшилган Андижон области меҳнаткашлари 1984 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қилдилар.

Бутун куч-ғайратни ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга, ишлаб турган қувватлардан янада тўла-тўкис фойдаланишга қаратиб, саноат маҳсулотини реализация қилиш ва буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган йиллик план муддатидан илгари, 28 декабрда бажарилади, маҳсулот етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятларга риоя қилинади. Меҳнат унумдорлигини ошириш йиллик плани 1,5 процент ортиғи билан бажарилади ва маҳсулот таннархи 0,5 процент камайтирилади.

1984 йилда саноат ишлаб чиқариши ҳажми планда кўзда тутилган 11,3 процент ўрнига 12,8 процент кўпайтирилади. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг 82 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади.

Пландан ташқари 12 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 1 минг тонна нефть, 1 миллион кубометр газ қазиб чиқарилади, 800 минг киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинади, 25 минг жуфт чарм пойабзал, 1,5 минг тонна пахта толаси, 50,0 мингта трикотаж, 3 миллион погон метр хом сурп ва 2 миллион погон метр тайёр ип газлама, 200 минг сўмлик мебель, 5 минг тонна ун, 5 минг туб мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқарилади. Қўшимча равишда чакана нархларда 16 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади.

Пойтуғ йигирув-тўқув фабрикаси, Ленинск йигирув фабрикаси, Ёрқишлоқ тўқув фабрикаси ва Ильичевск пайпоқ фабрикаси қувватлари муддатидан илгари ишга туширилиши ва ўзлаштирилиши таъминланади, уларда планга қўшимча равишда 320 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Фан-техника тараққиётини жорий этиш ҳисобига қўл меҳнатининг салмоғи 5,2 процент камайтирилади. 15 та автомат ва механизациялашган линия ишга туширилади. Янги техникага оид 620 та тадбирни жорий этиш йўли билан 4,6 миллион сўм, 2650 та рационализаторлик таклифини амалга ошириш йўли билан 8,5 миллион сўм йиллик иқтисодий наф олинади.

Маҳсулотнинг 130 турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Камида 400 турдаги маҳсулот давлат Сифат белгиси аттестациясидан ўтказилиб, бундай маҳсулотнинг аттестация қилиниши лозим бўлган ҳажмидаги салмоғи 33 процентга етказилади.

Капитал маблағ самарадорлиги ва қурилиш сифати оширилади. Чала қолган қурилиш ҳажми 2 процент камайтирилади.

Андижон ип газлама комбинатининг Пойтуғ шаҳридаги филиалида ишлаб чиқариш қувватлари 15 сентябргача ва Ленинск шаҳридаги филиалини муддатидан бир ой бар-вақт, Ёрқишлоқ посёлкасидаги йигирув-тўқув фабрикасида, Ильичевск шаҳридаги пайпоқ фабрикасида, «Андижанкабель» заводида ва Ленинск шаҳридаги трактор прицеплари заводида ишлаб чиқариш қувватлари 15 декабргача, Андижон районидаги 1 миллион бройлер боқиладиган Киров номли гўштбоп паррандачилик фабрикаси ва Тошохўр массивидаги 1 миллион бройлер боқиладиган паррандачилик фабрикаси 7 ноябргача, Ойим посёлкасидаги 100 минг товуқ боқиладиган паррандачилик фабрикаси ва Балиқчидаги 2 миллион бройлер боқиладиган паррандачилик фабрикаси муддатидан 15 кун аввал ишга туширилади.

3 минг гектар янги суғориладиган ер ўзлаштирилади, 8 минг гектар мавжуд суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланади.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан 123 минг квадрат метр уй-жой, 6 минг ўринли мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари 25 августгача фойдаланиш учун топширилади, 2,1 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари, 200 ўринли касалхоналар қуриб битказилади, пландан ташқари 1200 квадрат метр уй-жой ва 90 ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари фойдаланиш учун топширилади.

Ички резервлардан янада тўла-текис фойдаланиш асосида беш йилликнинг тўрт йили ичида қурилиш-монтаж ишлари топшириғи Улуғ Октябрнинг 67 йиллиги кунигача, 1984 йилги план 20 декабргача бажарилади. Пландан ташқари 3,5 миллион сўмлик пудрат ишлари ҳажми бажарилади.

Озиқ-овқат программасини бажаришга интилаётган қишлоқ меҳнатчилари 600 минг тонна пахта, унинг камида 70 процентини биринчи нав билан, 31 минг тонна дон, 130 минг тонна сабзавот, 24000 тонна полиз маҳсулотлари, 4700 тонна картошка, 32500 тонна мева, 24 минг тонна узум, 4400 тонна пилла тайёрлаш мажбуриятини оладилар. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут 2500 килограммга, гўштга топшириладиган қорамолнинг вазни ўрта ҳисобда 415 килограммга етказилади, қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар 100 гектар ҳисобига тирик вазнда 121 центнер гўшт ва 343 центнер сут етиштириш таъминланади.

Темирйўл ва автомобиль транспортида пландан ташқари 200 минг тонна юк ва 1,1 миллион пассажир ташилади.

Аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш яхшиланади. Пландан ташқари аҳолига 1,5 миллион сўмлик мол сотилади. Магазинларнинг савдо майдони 5,6 минг квадрат метр ҳажмда ва умумий овқатланиш корхоналари тармоғи 2 минг ўрин миқдорида кенгайтирилади. Маиший хизматнинг асосий кўрсаткичлари юзасидан белгиланган йиллик план 27 декабргача бажарилади ва пландан ташқари 85 минг сўмлик хизмат кўрсатилади.

Иқтисодий тежашни кучайтириш, металлни ва энергияни тежайдиган технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига 28,4 миллион киловатт-соат электр энергия 13,1 минг гигакалория иссиқлик энергияси, 4,8 минг тонна қозон-печь ёқилғиси, 3,3 минг тонна дизель ёнилғи, 2,8 минг тонна автобензин, 3 минг тонна қора металлар прокати, 6 минг кубометр ёғоч-тахта, 6,4 минг тонна цемент тежаб қолинади.

Меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг зое ўтишини камайтириш иши давом эттирилади.

Саноатда пировард натижаларга қараб ҳақ тўланадиган ягона наряд асосида ишловчи бригадалар 985 тага, улар ишлаб чиқарадиган маҳсулотнинг салмоғи эса 42 процентга етказилади, қурилиш-монтаж ишларини бригада пудрати усулида бажариш 62 процентга, шу жумладан, уй-жой қурилишида камида 85 процентга етказилади. Меҳнат иштироки коэффициентини қўлланувчи бригадалар кўпайтирилади.

Андижон областининг меҳнаткашлари 1984 йилги план ва социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарамиз, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини турмушга татбиқ этишда янги муваффақиятларга эришамиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига ваъда берадилар.

Социалистик мажбуриятлар область меҳнаткашлари коллективларининг йиғилишларида қабул этилган.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1984 ЙИЛГИ
СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Жиззах областининг меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андропов қўйган вазифаларга жавобан 1984 йилда халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини планга нисбатан 1 процент оширишга ва ишлаб чиқариладиган маҳсулот таннархини 0,5 процент арзонлаштиришга, ишлаб чиқариш ҳажми ва энг муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш йиллик планини 25 декабргача бажаришга, йиллик пландан ташқари 10 миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 3,8 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Саноат ишлаб чиқариш ҳажми 1983 йилга нисбатан 5,6 процент, меҳнат унумдорлиги 3,6 процент ўсиши таъминланади, ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 66 проценти меҳнат унумдорлиги ўсиши ҳисобига ҳосил қилинади. Пландан ташқари 2 миллион сўмлик фойда олинади.

Планга қўшимча 2 минг кубометр йиғма темир-бетон буюмлар, 50 минг сўмлик кийим-кечак, 21 минг дона устки трикотаж, 30 тонна ип калава, 1 минг тонна пахта толаси, 200 тонна балиқ маҳсулоти тайёрланади. Белгиланган номенклатурада маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартномада кўзда тутилган мажбуриятларни ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши таъминланади.

Ип йигириш фабрикаси, аккумулятор заводи, устки трикотаж фабрикаси филиалининг қувватлари муддатидан илгари ўзлаштирилади.

76 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмида олий категориядаги маҳсулотнинг салмоғи 1983 йилда эришилган даражага нисбатан 1,5 баравар оширилади.

Янги техника юзасидан 78 тадбир, механизациялашган ва автоматлашган бешта поток линия, умумий иқтисодий самараси 1,5 миллион сўмлик 320 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади. Қўл меҳнатининг салмоғи 1,5 процент пасайтирилади, 44 процент маҳсулотни пировард натижаларга қараб меҳнатга ҳақ тўланадиган битта наряд билан ишлайдиган бригадалар тайёрлаб чиқаради.

Моддий ресурслардан янада оқилона фойдаланиш, тежаб-тергаш режимини кучайтириш ҳисобига 6,8 миллион киловатт-соат электр энергияси, 2,5 минг гигакалория иссиқлик энергияси, 700 тонна қора металл прокати, 2100 тонна дизель ёнилғи, 1100 тонна автобензин, 1,1 минг тонна қозон ва печь ёқилғиси, 2 минг кубометр ёғоч-тахта, 6,7 минг тонна цемент тежалади.

Автомобиль ва темир йўл транспортининг иши яхшиланади, пландан ташқари 350 минг тонна юк ва 1,1 миллион пассажир ташилади, ҳаракат составидан фойдаланиш коэффициенти 0,5 процент кўпайтирилади. Вагонларнинг бекор туриши 0,1 соат, автомобилларнинг юк ортиш-тушириш ишларида бекор туриши 0,5 соат қисқартирилади.

Капитал қурилиш программаси ўз вақтида бажарилиши таъминланади, ишлар сифати оширилади. Жиззах аккумулятор заводида, Учқулоч конида, Жиззах бройлер фабрикасида, Жиззах шаҳрининг нефть базасида, Малиновский номли совхоз паррандахонасида қувватлар муддатидан илгари фойдаланишга топширилади. Минг квадрат метр уй-жой белгиланган пландан ташқари фойдаланишга топширилади, ишга тушириладиган мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ҳаммаси ўқув йили бошлангунича топширилади. Битказилмаган қурилишлар 1983 йилги даражага нисбатан 5 процент қисқартирилишига, қурилиш-монтаж ишлари ҳамда объектларни фойдаланишга топшириш плани бир маромда бажарилишига эришилади.

Қурилиш-монтаж ишлари сифати оширилади, объектларнинг камида 80 проценти «яхши» ва «аъло» баҳоларда фойдаланишга топширилади.

Қурилиш-монтаж ишлари йиллик ҳажми ишларининг камида 60 проценти бригада пудрати методи билан бажарилади. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, иш вақти бекор кетиши ҳамда кадрлар қўнимсизлигини қисқартириш, барқарор меҳнат коллективларини вужудга келтириш иши кучайтирилади. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш юзасидан 1580 минг сўмлик иқтисодий самара берадиган 220 рационализаторлик таклифи ва тадбири жорий этилади.

Ер, сув, машина-ускуналардан фойдаланиш самарадорлиги оширилишига эришилади, 2 минг гектар суғориладиган янги ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилади, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш плани ошириб бажарилади. 382 минг тонна пахта, 122 минг тонна дон, 68 минг тонна сабзавот, 6 минг тонна картошка, 135 минг тонна қовун-тарвуз, 56 минг тонна мева ва узум, 445 тонна пилла тайёрланади. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 2600 килограммдан сут соғиб олинади, ҳар бир қорамолнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни 370 килограммга етказилади. Давлатга 26,7 минг тонна гўшт, 38,5 минг тонна сут, 59 миллион дона тухум, 1350 тонна жун топширилади.

Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва маиший хизмат ходимлари пландан ташқари 700 минг сўмлик мол сотиш ва 25 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатиш мажбуриятини зиммаларига оладилар. Давлат савдоси системасида ўз-ўзига хизмат методи билан савдо қилиш салмоғи 50 процентга ва матлубот кооперацияси системасида 95 процентга етказилади.

2280 янги ишчи тайёрланади, 3100 ишчи ҳамда 900 инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади, 7900 киши иқтисодий ўқишга жалб этилади. Қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Жиззах областининг меҳнаткашлари 1984 йилги план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли ва тўла ошириб бажариш учун ҳамма куч-ғайратларимизни ишга соламиз, деб КПСС Марказий Комитетига ваъда берадилар.

Социалистик мажбуриятлар Жиззах области меҳнаткашлари коллективларининг йиғилишларида қабул қилинган.

ПАРТИЯГА ЛЕНИН ЧАҚИРИҒИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ЛЕНИН ЧАҚИРИҒИ КОММУНИСТЛАРИ

Сочларига оқ оралаган, давр чеҳраларида ўз изини қолдирган мўйсафидлар В. И. Ленин хотираси кунларида муқаддас қадамжога — В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига тўпланишди. Улар доҳий ҳаёти ва революцион фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи фотосуратларни, ноёб ҳужжатларни алоҳида бир завқ-шавқ билан кўздан кечиришди. Бу ҳужжатларнинг ҳар бири уларга Коммунистик партия тарихининг муайян босқичларини, мамлакатимизда янги жамият қуриш учун олиб борилган курашлар лавҳаларини гавдалантирди.

— Сизлар ўз ҳаётингизни мамлакатимиз бошига мисли кўрилмаган қайғу тушган кунларда Ленин партияси билан боғладингиз, — деди «Совет Ўзбекистони» ва Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги ветеранлар Советининг Ленин чақириғи коммунистлари иштирокида ўтказган давра суҳбати қатнашчиларига мурожаат қилиб, шаҳар партия ветеранлари Советининг раиси Ч. Иброҳимова. — Ўша январь кунларида ишчилар, камбағал-деҳқонлар партияга қабул қилишни сўраб ариза бера бошлашди. РКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми 1924 йил 31 январда кенг халқ оммасининг хоҳиш-иродасини ҳисобга олиб, партияга Ленин чақириғи эълон қилди.

Ялпи сафарбарлик

«...Ўзининг абадий уйқусидан уйғона бошлаган Шарқ ҳам Владимир Ильичнинг вафот этганлигини эшитиб ларзага келди... Биз қаттиқ қайғурмоқдамиз, лекин қайғулар партиямизнинг доҳий васият қилиб қолдирган ишларини ниҳоясига етказишга қаттиқ бел боғлаганлигини синдира олмайди... Орамиздан кетган байроқдорнинг бизга қолдирган байроғини ҳеч ким синдира олмайди».

(Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг «Туркистон Коммунистик партиясининг барча аъзоларига» Мурожаатидан).

В. И. Лениннинг вафоти ҳақидаги хабар Туркистон ўлкаси шаҳар ва қишлоқларини оёққа турғизди. Меҳнаткашлар завод ва фабрикаларда, қишлоқларда, маҳаллаларда мотам митинглари, йиғилишлари, намойишлари ўтказиб, буюк доҳий васиятларини оғишмай бажаришга, Ленин партиясига содиқ бўлишга қасамёд қилдилар, Совет давлатининг кучқудратини оширишга, ишчи ва деҳқон иттифоқини мустаҳкамлаб, Ленин бошлаб берган йўлдан оғишмай олға боришга ваъда бердилар.

— Бухорога доҳий Владимир Ильич вафоти ҳақидаги қайғули хабар етиб келганида, мен командирлар курсида ўқир эдим. Бу хабарни эшитдим-у бутун вужудим ларзага келиб, бир дақиқа ўзимни йўқотдим. Лекин бу бир дақиқа ўтиб кетди. Қаддимни ростладим. Машғулот ўтказиладиган жойга шошилдим. Биз Регистон майдонига қараб юрдик. Бу ерда шаҳар меҳнаткашларининг мотам митинги бўлди. Бухоро Халқ Совет Республикаси ҳукуматининг раҳбарлари Ленин ишини собитқадам давом эттириш, янги ҳаёт қуриш учун янада зўр ғайрат ва шижоат кўрсатишга даъват этиб нутқ сўзлашди. Митингда халқ Бухороси меҳнаткашлари Ленин партияси ғояларини амалга ошириш учун курашда янада фаоллик кўрсатиш, уюшқоқлик ва жипслик билан оғишмай олға боришга қасамёд қилдилар.

В. И. Ленин Коммунистик партиянинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаси учун фидокорона курашига, янги жамият барпо этиш йўлидаги улкан ишга раҳнамолик қилиб, Шарқ халқлари қалбига нечоғли чуқур сингиб кетганлигини 1924 йилдан партия аъзоси Ориф Обидовнинг юқоридаги сўзларидан ҳам очиқ-ойдин кўриш мумкин. Ильич кенг халқ оммасининг буюк дўсти, маслаҳатгўйи, мураббийси, раҳнамоси эди. Доҳий бутун ҳаёти мобайнида меҳнат аҳли билан яқин алоқада бўлди, партия, совет, хўжалик ходимларидан ҳам шуни талаб қилди:

«Омма билан алоқа.
Омма орасида яшаш.
Омма кайфиятини билиш.
Ҳамма нарсани билиш.
Оммани тушуниш.
Оммага муомала қила билиш
Унинг мутлақ ишончини қозониш».

Ильич ҳар бир ишда, ҳар бир ҳаракатда меҳнаткашлар оммасига суянар, унинг ғайрат-ташаббуси чашмасидан зўр куч-қудрат оларди. «Раҳбарлар, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — ўзи раҳбарлик қилаётган оммадан, авангард бутун меҳнат армиясидан ажралиб қолмаслиги керак». Ўзбекистон меҳнаткашлари билан доимий алоқа ўрнатган В. И. Ленин Шарқ халқларининг истиқболига, уларнинг бахтли келажагига зўр ишонч билан қарарди. У ўз хатларида Туркистон коммунистларига у ёки бу масалани қандай ҳал этиш хусусида маслаҳатлар берар, республикага кўрсатилаётган ёрдамга оид тадбирлар ҳақида маълум қилиб турарди. Туркистон ишчи ва қизил аскарлари, Хоразм ва Бухоро камбағал деҳқонлари билан В. И. Ленин ўртасидаги ёзишмалар ардоқлаб сақланмоқда. Уларни ҳеч қачон ҳаяжонсиз ўқий олмаймиз. Ўз мактубларида Туркистон меҳнаткашлари севикли устозга бўлган ҳурмат ва муҳаббатларини ифодаладилар. Хоразм меҳнаткашлари ўз Советларининг учинчи съезди делегатлари орқали доҳийга йўллаган мактубларида шундай сатрлар бор: «Шарқ халқлари фақат бир доҳийни — ўртоқ Ленинни танийдилар ва фақат у билан бирга борадилар».

— Ўша унутилмас паллада мен Тошкентдаги қизил командирлар мактабида курсант эдим, — эслайди гражданлар урушининг қаҳрамонларидан бири Михаил Дмитриевич Омельченко. — Бизнинг курсантлар эскадронимиз жангчилари Ильич васиятларига бир умр содиқ қолишга қасам ичдилар. Ўша кезлари мени партияга қабул қилишларини сўраб, ариза ёздим. Лекин Фарғонада, Зарафшонда босмачилар Советларга қарши ҳуружни кучайтириб юборишганлиги туфайли биз тез орада жангга отландик. Партия ячейкаси октябрь ойида менинг аризамни кўриб чиқди. Мен бир овоздан Ленин партияси сафига қабул қилиндим.

Қизил аскар, курсант, взвод командири, эскадрон командири... Октябрь синфий жангларнинг олдинги маррасига олиб чиққан Миша Омельченконинг — Ленин чақириғи бўйича партия сафига қабул қилинган ёш коммунистнинг Кўршермат, Раҳмонқул, Иброҳимбек тўдаларига қарши жангларда босиб ўтган камолот йўли мана шундай. У ўша йили партияга қабул қилинган ўнг минглаб ленинчиларнинг бири эди. Омельченко Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиб, унсурларга қарши қаҳрамонона жанг қилди, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашди.

Улуғ йўлбошчи ва устознинг вафоти янги жамият қуриш учун аёвсиз курашга отланган инқилоб жангчилари қалбини ларзага солди. Лекин бу хабар инқилоб чавандозлари сафига парокандалик эмас, балки жипслик ва якдиллик бағишлади. «Устоз ва доҳий вафот этди, — дейилган эди Туркистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1924 йил 24 январда эълон қилинган «Туркистон Коммунистик партиясининг барча аъзоларига» Мурожаатида. — Буюк қалб уришдан тўхтади, қирқ йил мобайнида жаҳон пролетариати ишига садоқат билан хизмат қилган, қирқ йил давомида бир ғоя — халқаро революция ғоясидан илҳомланиб келган буюк сиймо сўнди...

Биз оғир жудоликдан қаттиқ қайғурамиз. Биз қаттиқ қайғурмоқдамиз, лекин қайғулар партиямизнинг, доҳий васият қилиб қолдирган ишларни ниҳоясига етказишга қаттиқ бел боғлаганлигини синдира олмайди...» Туркистон меҳнаткаш аёллари ижтимоий мавқеида тубли ўзгаришлар Ильич номи билан боғлиқ. Ўша қайғули кунларда Эски Қўқонда ўтган хотин-қизлар митингининг қатнашчилари шундай қасамёд қилишган эди: «У хотин-қизлар билан эркакларнинг тенг ҳуқуқлилиги шиорини кўтариб чиққан ва уни амалга оширган эди; у чўрилик ва азоб-уқубатдан қутулиш йўлини кўрсатиб берган устозимиз эди. Биз ўзбек хотин-қизлари сен кўрсатган йўлдан борамиз».

— Хотин-қизлар озодлиги учун кураш, уларни актив ижтимоий ҳаётга жалб этиш ўша йиллари партия ташкилотлари олдида турган энг муҳим вазифа эди, — деб эслайди 1920 йилда комсомол аъзоси бўлган Вера Васильевна Лобова. — Биз хотин-қизлар ўртасида, айниқса қишлоқда саводсизликни тугатиш учун фаол иш кўрардик. Ҳар хил кўринишдаги унсурлар, босмачилар янги ҳаётга талпинган Шарқ хотин-қизларидан қутуриб ўч олишарди. Бироқ бир маротаба озодликнинг нашъали туйғуларидан баҳраманд бўлган кишилар қайта зулмат гирдобига ўралмаслиги аён. Ўзбек хотин-қизлари ҳам шундай қилишди. Савод чиқариб, фабрикаларда, заводларда, колхоз далаларида меҳнат қилишди, маданият ва илм даргоҳларига дадил кириб боришди. Доҳий васиятларига садоқатни ўз ишларида, социализм учун кураш жараёнида намоён этишди.

Суратда: Ленин чақириғи коммунистларидан бир группаси.

В. Молгачёв фотоси.

Янги ҳаёт жарчилари

«Ишчиларнинг партияга интилиши кейинги вақтларда ғоят кенг тус олди. Буларнинг ҳаммаси партия олдига ишлаб чиқариш ишчиларини партиямиз сафларига жалб қилиш юзасидан ғайрат билан кенг кампания ўтказиш вазифасини қўйди... Бу кампаниянинг шиори бундай бўлиши лозим: «Станокда ишловчи ишчилар, пролетар революциясининг собитқадам тарафдорлари, РКП(б)га кирингиз! Пролетарлар! Партия сафларига энг яхши, пешқадам, софдил ва жасур жангчиларингизни юборинглар!»

(РКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қароридан).

Хоразм воҳасига ҳам В. И. Ленин вафоти ҳақидаги қайғули хабар етиб келди. Ўша кунлари Хива шаҳри Жунаидхон босмачи тўдалари томонидан қамал қилиб олинганди. Революция душманлари билан шаҳар мудофаачилари ўртасида шиддатли жанглар кетаётган эди. Жанглар орасидаги қисқа нафас ростлаш чоғида шаҳар ҳимоячиларининг вакиллари митингга тўпланишди. Шу ерда Совет ҳукуматига мактуб ёзилди. «Хива жаҳон империализмининг малайлари — босмачилар томонидан... қуршаб олинган бир пайтда Хоразм ҳукумати ва Хива меҳнаткашлар аҳли бутун дунё пролетариатининг севимли доҳийси Владимир Ильич Ульянов — Лениннинг вафот этганлиги ҳақидаги хабарни эшитиб, чуқур қайғуга ботди, — деб ёзишган эди бу мактубда. — Владимир Ильич дафн этилаётган кунда салют бериш имконияти бўлмади, бироқ Хива шаҳрини қуршаб олган душманга қарши милтиқ, пулемёт ва тўплардан кун бўйи тинмай ўқ ёғдириб турилди».

Шаҳар ҳимоячилари Шарқ ва Ғарб миллатларини мустаҳкам иттифоққа бирлаштирган, империализм кишанларини парчалаб ташлаган буюк доҳийнинг васиятларига амал қилишга сўз бердилар. Ўша кунлари мамлакатимиз меҳнаткашлари аввало ишчилар, қизил аскарлар Ленин партияси теварагига янада мустаҳкамроқ жипслашдилар. Илғор ишчилар ва деҳқонлар партия сафига қабул қилишни сўраб кўплаб аризалар бера бошладилар.

— Бизнинг бешинчи кавалерия полкимиз Жунаидхон тўдаларига қарши курашиш ва Хоразм воҳасида Совет ҳокимияти барқарорлигини мустаҳкамлаш учун Хива шаҳрига жўнатилди, — давра суҳбати қатнашчилари Николай Викторович Жукнинг ҳикоясини алоҳида эътибор билан тинглашди. — Жунаидхон Хивани қуршаб олганди. Биз йигирманчи январь куни Чоржўйга етиб бордик. Отлиқ йўлга чиқиб, Амударё бўйлаб кетдик. 22 январь куни йўлда бу қайғули хабарни эшитиб, дарҳол митингга тўпландик. Биз: «Ўз бурчимизни охиригача адо этамиз», — деб қасамёд қилдик. Кўплаб қизил аскарлар партияга қабул қилишни сўраб ариза ёзишди. Мен ҳам полк комиссари ўртоқ Штраль қўлига ўз аризамни топширдим.

Кавалерия полки Дарҳон отадан бошлаб Хивагача жанг билан ўзига йўл очиб борди. Шаҳар ҳимоячиларининг кўмагида Жунаидхон тўдаларини тор-мор қилиб, унинг қолдиқларини Қорақум ичкарисига қувиб кетди. Қизил аскарлар душманни таъқиб қила бориб, май ойи бошларида Қизил Арвотга чиқишди. Шу ерда июнь ойида комсомол аъзоси, взвод командири Коля Жук большевиклар партияси сафига қабул қилинди.

Партия сафига киришни истаб ёзилаётган аризалар кўпайиб борарди. Ишчилар, камбағал-деҳқонлар, қизил аскарлар, хизматчиларнинг илғор қатлами ўз тақдирини Ленин партияси билан боғлашга интилмоқда эди. Россия Коммунистик (большевиклар) партияси Марказий Комитетининг 1924 йил 29—31 январда бўлиб ўтган Пленуми меҳнат аҳлининг партияга кириш учун оммавий истагини маъқуллаб: «Станокда ишловчи ишчиларни партияга қабул қилиш тўғрисида» қарор қабул қилди. «В. И. Ленин вафот этгандан кейин, — деб таъкидланганди Пленум қарорида, — ишчиларнинг ўртоқ Лениннинг ўзига ҳам, Коммунистик партияга ҳам зўр муҳаббат қўйганликлари аён бўлди. Чунки В. И. Ленин Коммунистик партия пайдо бўлгандан бошлаб унга йўлбошчилик қилиб келган эди. Ишчиларнинг партияга интилиши кейинги вақтларда ғоят кенг тус олди». Шу боис партия олдида ишлаб чиқариш ишчиларини ўз сафларига жалб қилиш юзасидан жуда катта кампания ўтказиш вазифаси турарди. Айни пайтда бу кампания партия сафларида ишчи қатламини мустаҳкамлашга, партияга қабул қилиш юзасидан олиб бориладиган ишни янада кучайтиришга хизмат қилмоғи лозим эди. Пленум партияга Ленин чақириғининг шиорини ҳам аниқ-равшан таърифлаб берди.

— Мен Москвадаги авиация заводида слесарь эдим, — деб эслайди Георгий Петрович Кокорев. — Сменадан бўшаган чоғимиз қўлга қурол олиб, ЧОН отрядида хизмат қилардик, заводни қўриқлардик. Отрядимизга 60 ишчи бирлашган эди. Дастлабки кунлардаёқ кўпчилигимиз партияга қабул қилинишимизни сўраб ариза ёздик. Партия ячейкасининг очиқ йиғилиши ғоят қизғин ўтди. Кўп ўтмай партия билети олдик.

Партия чақириғига жавобан Ленин иши учун, Коммунистик партия иши учун курашга тайёр турган ўн минглаб илғор ишчилар, қизил аскарлар, камбағал деҳқонлар партия сафига кирдилар. Дастлабки уч ой ичидаёқ партия сафига қабул қилишни сўраб 350 минг киши ариза берди. Улардан бевосита станокда ишловчи 241 мингдан зиёд ишчи партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди.

Партияга Ленин чақириғи Туркистоннинг шаҳар ва қишлоқларида ўзига хос хусусият касб этди. Умуман Туркистон АССРда ишчилар синфи, айниқса, саноатда ишловчи маҳаллий миллат ишчиларининг озлигини ҳисобга олиб, Ленин чақириғи вақтида РКП(б) Марказий Комитетининг махсус қарорига мувофиқ партияга станокда ишловчиларгина эмас, балки батраклар ва мардикорларни ҳам қабул қилиш таклиф этилди. Бу эса Туркистон Компартиясида маҳаллий миллат вакилларидан иборат пролетар қатламни мустаҳкамлашга шарт-шароит яратиб берди. Фақат Сирдарё областининг ўзида май ойига келиб 5 минг киши партияга кириш истагини билдирди. Фарғона областида икки минг кишидан шундай ариза тушди.

Ленин чақириғи кампанияси мобайнида Тошкент шаҳар партия ташкилоти, айниқса кўпроқ ўсди. Бир неча кун ичида 2335 эркак ва аёл ишчи партияга қабул қилишни сўраб ариза берди. Темир йўл устахоналари, трамвай корхоналари, кўн заводи партия ячейкаларида коммунистлар сони икки баравар ортди. Туркистонда партияга Ленин чақириғининг ўзига хос яна бир хусусияти шу бўлдики, бу муҳим кампания 1924 йилнинг охиригача давом этди. Туркистон партия ташкилоти ўз сафларига 9356 янги жангчини қабул қилди. Улардан 5133 киши маҳаллий миллат вакиллари эди. Ленинча чақириқ натижасида Туркистон Компартиясининг сифат состави яхшиланди. Партия сафларидаги ишчилар сони 74 процент, батраклар ва мардикорлар деярли 4,5 баравар ошди. Маҳаллий аҳолидан бўлган коммунистлар сони 43 процент кўпайди. Пролетар қатламининг кўпайиши партия сафлари жипслигини беқиёс мустаҳкамлади, партияга майда буржуазия таъсири кириб боришига ишончли тўсиқ бўлди.

Ленинчасига яшаймиз ва ишлаймиз

«Қизил Тошкент... Марказ биздан талаб қилаётган барча топшириқларни бажаришга Қизил Туркистон номидан қасам ичади. Туркистон устида мағрурона ҳилпираб турган Қизил Байроқ Қизил Тошкент қўлида бўшашмайди».

(Тошкент шаҳар касаба союзлари аъзоларининг умумий йиғилишида тасдиқланган телеграммадан).

Ленин чақириғи бўйича партияга қабул чоғида партия билети олган коммунистларни ғоявий чиниқтириш ғоят муҳим вазифа бўлиб қолди. Ўша кезлари республика коммунистларининг 60 проценти саводсиз эди. Шу сабабли партия ташкилотлари саводсизликни ва чала саводликни тугатишга алоҳида эътибор бера бошладилар. «Октябрь революциясининг 7 йиллигига сафларимизда бирорта ҳам саводсиз қолмасин!» шиори остида жуда катта иш олиб борилди. Апрель ойига келибоқ 65 та саводсизликни битириш мактаби очилганди. Ноябрь ойига бориб эса бундай мактаблар 470 тага етди. Уларда 13626 киши, шу жумладан 11341 маҳаллий миллат вакиллари билим олишарди. Улар орасида 7 минг коммунист бор эди. Саводсизликни тугатиш ленинча чақириқ коммунистларининг сиёсий маълумотини, ғоявий-назарий савиясини оширишга катта имкон очди.

— Партия билети олганимда ўзимда ўзгача куч-ғайрат ҳис этдим, — давра суҳбати қатнашчиларига мурожаат қилиб, сўзини давом эттирди Ориф Обидов, — ўзимни Ильич ғоялари учун курашга сафарбар, деб билдим. Бироқ ҳали оқ-қорани яхши танимасдик. Иброҳимбек, Мулла Қаҳҳор босмачилари, Жунаидхон, Салим пошшо тўдалари билан жанг қилиб юриб, бўш вақтларда савод чиқарганмиз. Ўқишни, ёзишни ўрганишимда рус жангчилари — қуролдош дўстларимнинг ёрдами катта бўлган.

Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг, сўнгра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг коммунистларнинг сиёсий билимини ошириш соҳасида амалга оширган тадбирлари туфайли 1925 йили 360 дан зиёд сиёсий савод мактаби, район ва область совет-партия мактабларида ўқув йили муваффақиятли якунланди. Уларда 10 мингдан ортиқ киши сиёсий таълим олди.

Коммунистларнинг сиёсий-ғоявий тарбиясини яхшилашда вақтли матбуот, марксча-ленинча адабиётларни нашр қилиш айниқса муҳим аҳамият касб этди. 1924 йили ленинча чақириққа бағишлаб ўн номдаги рисолани ўз ичига олган «Ленин кутубхонаси» маҳаллий миллат тилларида эълон қилинди. В. И. Ленин асарларини таржима қилиш ва нашр этиш кенгайди. Доҳийнинг «Миллий масала», «1905 йил революцияси» каби мақолалар тўплами ўзбек тилида чоп этилди. Ленинча чақириқ мобайнида партия ячейкаларининг сони кўпайди, ички партиявий ишлар анча жонланди. Партияга янги қабул қилинган коммунистларнинг ҳаммаси давлат, касаба союз, матлубот, маданий-оқартув ташкилотларида муҳим партиявий топшириқларни бажаришга жалб этилди. Улар Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, социализм қуриш учун курашда актив иштирок этдилар.

— Мен қоғоз фабрикасида ишлардим. Стахановчилик ҳаракатига қўшилдим. Смена нормасини ҳамиша ошириб бажарардим. Партия ячейкаси топшириғига кўра, хотин-қизлар ўртасида тарбиявий иш олиб боришда иштирок этардим.

Давра суҳбатида Ленин чақириғи коммунисти Вера Васильевнанинг хотиралари алоҳида қизиқиш билан тингланди. Учрашувнинг бошқа иштирокчилари ҳам социалистик индустрлаш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, пахта мустақиллиги учун кураш, Улуғ Ватан уруши фронтларида Ленин чақириғи коммунистлари ленинчасига яшаш ва ишлашнинг ажойиб намунасини кўрсатганликлари ҳақида тўлқинланиб гапиришди. Қизил командир, босмачиларга қарши жангларнинг баҳодир қатнашчиси Михаил Омельченко мамлакатимизга немис-фашист босқинчилари бостириб кирган дастлабки кунларданоқ фронтга отланди. Механизациялашган корпус составида Смоленск мудофаасида қатнашди. Николай Жук эса Гражданлар урушидан кейин «Кавалериядан — авиацияга» шиорига жавобан штурманлик касбини эгаллаб олди. Авиация қисмларида қаҳрамонона жанг қилди.

Ленин чақириғи коммунисти Георгий Петрович Кокоров Ўзбекистонда авиация саноати ташкилотчиларидан бири бўлиб қолди. У Москва яқинидаги авиация заводида ишлаб юрган йиллари авиация институтини тугатди, олий малакали инженер-самолётсоз бўлиб етишди. 22 июнь куни ҳарбий комиссариатга ариза кўтариб борди: «Фронтга сафарбар қилишингизни сўрайман». Унга: «Бизга жанговар самолётлар керак. Сиз самолётсозсиз, самолётларни кўпайтириб, душманни тезроқ яксон этишга кўмаклашинг», — деб жавоб беришди.

Цех бошлиғи, бош механик вазифаларида ишлаган Георгий Кокорев авиация заводининг Тошкентга эвакуация қилинишига мутасадди қилиб тайинланди. Мураккаб ускуналар, ноёб станоклар Тошкентга олиб келинди. Қисқа муддатда бу ерда жанговар самолётлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Фронт орқасидаги зарбдор меҳнати учун коммунист Кокорев жанговар орден ва медаллар билан тақдирланди.

— Ҳозирги ёшларнинг аксарияти Ленин васиятларига садоқатни меҳнатда, ижтимоий бурчга муносабатда яққол намоён этмоқда,— деди Ленин чақириғи коммунисти Ефим Айзикович Перлин. — Мен ёшлар даврасида тез-тез бўлиб тураман. Йигит-қизлар ленинчасига яшаб, ленинчасига меҳнат қилаётганликларини, кекса авлод қўлидан шонли кураш байроғини дадил қўлга олаётганликларини кўриб қувонаман.

Ўзим йигирма етти йил Тошкентдаги электрон-техника заводида меҳнат қилдим. Ҳануз қадрдон корхона коллективи билан яқин алоқадаман. Куни кеча корхона ёш меҳнатчилари билан яна учрашдим. Йигит-қизлар менинг оловли йиллар, Ленин чақириғи коммунистлари ҳақидаги ҳикояларимни мароқланиб тинглашди. Заводда ўн биринчи беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун бошланган ҳаракатида тобора кўп ёшлар иштирок этишаётганлиги ҳақида гапириб беришди. Жами комсомолларнинг ярмига яқини коммунистик меҳнат зарбдорлари эканлигини айтишди. Анвар Муҳамедов ва Барно Қорахонова, Татьяна Цибульская ва Венера Хан, Равиль Шокиров ва Дилбар Абдураҳмонова сингари беш йиллик гвардиячилари вақтдан ўзиб меҳнат қилишмоқда.

Дарҳақиқат, фақат электротехника заводидагина эмас, барча корхоналарда, хўжаликларда, қурилиш ташкилотларида совет кишилари зарбдор меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ҳаёти, турмуш тарзи улуғ Ленин таълимотига, ленинизм ғояларига, Коммунистик партиянинг идеалларига содиқликнинг ёрқин намунасидир.

Партияга Ленин чақириғи эълон қилингандан буён 60 йил ўтди. Шу давр мобайнида Ўзбекистон Коммунистик партияси — Ленин партиясининг содиқ жанговар отряди ўсди, унинг сифат состави беқиёс яхшиланди, чинакам интернационал ташкилот бўлиб қолди. Партияга Ленин чақириғи ўтказилганда — бу муҳим ташкилий ва сиёсий кампаниянинг охирида Ўзбекистон партия ташкилоти ўз сафида 16 мингдан кўпроқ коммунистни бирлаштириб турар эди. Ўзбекистон Компартияси бугунги кунда 600 мингдан зиёд коммунистни жипслаштириб турибди. Республикамизнинг ҳозирги камолоти, унинг келажакдаги ёрқин истиқболи — жамиятни социалистик асосда қайта қуриш ва ривожланган социализмни бунёд этишнинг барча босқичларида қўлга киритилган ютуқлар Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ғоявий-сиёсий ҳамда ташкилотчилик фаолияти билан чамбарчас боғлагандир. Ўзбекистон коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқларини оғишмай бажариш учун курашиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун қизғин тус олган умумхалқ ҳаракатига байроқдорлик қилмоқдалар.

И. АЛИМОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари доктори.
Ж. САЪДУЛЛАЕВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

1984 йил 4 март СССР Олий Советига сайлов

- Социалистик демократия амалда
- *Энг халқчил, энг инсонпарвар система*
- Қизғин тайёргарлик кўрилмоқда
- Ёш сайловчилар клуби

МУҲИМ САЙЛОВ ҲУЖЖАТИ

БИЗНИНГ КОНСУЛЬТАЦИЯ

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советига бўладиган сайлов куни тобора яқинлашиб келмоқда. Бу сайловга тайёргарлик кўриш соҳасида муҳим тадбир-чоралар амалга оширилди ва оширилмоқда.

Лекин олдинда ҳали катта вазифалар турибди. Улардан энг масъулиятлиси — сайловчилар рўйхатини тузиш ишини тугаллаш, тузилган сайловчилар рўйхати билан кенг оммани таништириш ва рўйхат тузилганидан сўнг аниқланган камчиликларни бартараф этишдан иборат.

Сайловчилар рўйхати энг муҳим сайлов ҳужжатларидан биридир. Чунки, ҳар бир сайловчининг сайловда қатнашиши, сайловчиларга сайлов бюллетенлари бериш ана шу рўйхат асосида амалга оширилади. Сайлов участкаси ва тегишли сайлов округидаги сайловчиларнинг умумий сони ва шунингдек, сайловга келган сайловчиларнинг сони ҳам шу рўйхат асосида белгиланади. Бинобарин, сайловчилар рўйхати гражданларнинг СССР Конституциясида белгилаб қўйилган сайлаш ҳуқуқини амалга оширишларини таъмин этишда асос қилиб олинадиган энг муҳим сайлов ҳужжати ҳисобланади.

Сайловчилар рўйхати ҳар бир сайлов участкаси бўйича тузилади ва СССР Олий Советининг ҳар иккала палатасига ўтказиладиган сайлов учун умумий ҳисобланади. Рўйхатга сайлов кунигача 18 ёшга тўлган, яъни 1966 йил 4 март куни туғилганлар ҳам киритилади.

Суднинг қарори ёки область ва шунингдек, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш органлари томонидан тузилган врачлар комиссиясининг хулосаси билангина ақлдан озган деб топилган гражданлар сайловчилар рўйхатига киритилмайди. Бу рўйхатга, шунингдек, СССРда истиқомат қилиб турган чет эл гражданлари ва гражданлиги бўлмаган шахслар ҳам киритилмайди.

Совет сайлов системасига кўра, ҳамма сайловчилар сайловда тенг асосда иштирок этадилар. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтмоқ лозимки, ҳар бир сайловчи фақат биргина сайловчилар рўйхатига киритилади.

Сайловчилар рўйхатини тузиш ва уни тасдиқлаш халқ депутатлари шаҳар Советлари ижроия комитетлари, Тошкент ва Самарқанд сингари районларга бўлинган шаҳарларда — район Советлари ижроия комитетлари, посёлкаларда — посёлка Советлари ижроия комитетлари, қишлоқ жойларида эса қишлоқ ва овул Советлари ижроия комитетларига юклатилган.

Ҳарбий қисмларда бўлган ҳарбий хизматчи-сайловчиларнинг рўйхати ҳарбий қисмларнинг командирлари томонидан тузилади ва имзоланади. Бу рўйхатга халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари билан келишилган ҳолда ҳарбий хизматчиларнинг ҳарбий қисмлар жойлашган ерда яшаб турган оила аъзолари ва бошқа сайловчилар ҳам киритилиши мумкин. Ҳарбий қисмлардан ташқарида истиқомат қилаётган ҳарбий хизматчилар эса умумий асосларда ўз яшаш жойлари бўйича сайловчилар рўйхатига киритилади.

Сайловчилар рўйхатини тузишдаги бундай тартиб ҳарбий хизматда бўлган сайловчилар ва шунингдек, ҳарбий қисмлар жойлашган ерда яшаб турган бошқа сайловчиларнинг ҳаммасини ҳарбий қисмлар қаерда жойлашганлигидан қатъи назар тўла-тўкис ҳисобга олишга имкон беради.

Санаторийларда, дам олиш уйларида, шунингдек, касалхоналар ва бошқа стационарлар, даволаш муассасаларида ҳам дам олаётган ёки даволанаётган сайловчиларнинг рўйхатлари ҳам шу муассасалар жойлашган территориядаги халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари томонидан амалга оширилади.

Сайловчилар рўйхатларини тузиш шаҳарларда уй дафтарларидаги ёзувлар асосида, қишлоқ жойларида эса хўжалик дафтарларидаги ёзувларга мувофиқ олиб борилади.

Сайловчилар рўйхати алфавит тартибида тузилиб, унда сайловчиларнинг фамилиялари, исмлари, оталарининг исмлари, туғилган йили, турар жойи аниқ кўрсатилади. 1966 йилда туғилган, яъни сайлов кунигача ёки сайлов кунида 18 ёшга тўладиган кишиларни рўйхатга киритиш вақтида уларнинг туғилган йили билан бирга туғилган ойи ва кунини ҳам албатта рўйхатга ёзиб қўймоқ зарур.

Шундай ҳоллар ҳам бўладики, шу йил 18 ёшга тўладиган, яъни 1966 йилда туғилган гражданнинг қайси ойда ва қайси куни туғилгани ҳақида аниқ маълумот бўлмаслиги мумкин. Бундай кишиларни сайлов рўйхатига киритишда улар 1966 йил 1 январда туғилган, деб ҳисобланади.

Ҳар бир сайлов участкасида сайловчилар рўйхати уч нусхада тузилади. Рўйхатнинг асл нусхаси уни тузган ижроия комитетда, ҳарбий қисмда сақланади. Иккинчи нусхаси ҳаммани таништириш учун ажратилади. Рўйхатнинг батамом текширилиб бўлган учинчи нусхаси эса сайлов арафасида участка сайлов комиссиясига топширилади ва сайлов куни бюллетенлар шу рўйхат асосида берилади. Одатда сайловчилар рўйхати варақаларининг икки томони тўлғазилади. Лекин унинг ҳаммани таништириш мақсадида осиб қўйиш учун ажратиладиган нусхасининг фақат бир томонига ёзиш ҳам мумкин.

Сайлов тўғрисидаги Қонунга биноан сайловчилар рўйхати сайлов кунига роса 20 кун қолганда сайлов участкаси ёки тегишли ижроия комитет жойлашган бинода ҳамма кўриш учун осиб қўйилиши шарт. Сайловчилар рўйхатини ҳамма кўрадиган жойга осиб қўйиш ҳар бир сайловчига сайловчилар рўйхати билан танишиб чиқиш ва бу рўйхат тўғри-нотўғри тузилганлигини текшириш имкониятини беради. Бу — совет гражданларининг ўз сайлов ҳуқуқларини амалга оширишларининг муҳим гарантияларидан бири. СССР Олий Советига ўтказиладиган бу йилги сайлов учун тайёрланган сайловчилар рўйхати бутун мамлакат бўйлаб бир кунда, яъни 12 февраль куни осиб қўйилмоғи лозим.

Сайловчилар рўйхати эълон қилинган кундан сайлов кунига қадар бўлган вақт ичида рўйхатнинг тўғрилигини синчиклаб текшириш, ундаги хато ва камчиликларни бартараф қилиш устида катта иш олиб бормоқ зарур.

Бу даврда ишни шундай ташкил қилмоқ кераки, ҳар бир сайловчи ўзи тўғрисида сайловчилар рўйхатида келтирилган маълумотларнинг тўғри эканлигини иложи борича шахсан ўзи текширсин. Бу соҳада ижроия комитет, участка сайлов комиссиялари, агитаторлар, жамоатчилар ҳар бир сайловчига яқиндан ёрдам бермоқлари лозим. Шунинг учун сайловчилар рўйхати осилган бинода участка сайлов комиссияси аъзолари, ижроком ходимлари ва жамоатчи активистларнинг навбатчилиги уюштирилади.

Сайловчилар рўйхатини текшириш вақтида бирорта сайловчи ушбу рўйхатда нотўғрилик ёки ноаниқлик учратиб қолса, масалан, ўзининг ёки бирорта яқин кишисининг рўйхатдан тушиб қолганлигини ёки фамилияси, исми, отасининг исми ёки туғилган йили нотўғри ёзилганлигини аниқласа, у бу ҳақда дарҳол сайлов рўйхатини тузган Совет ижроия комитетига бевосита ёки тегишли участка сайлов комиссияси орқали ариза бермоғи лозим.

Халқ депутатлари Совети ижроия комитети сайловчилар рўйхатидаги нотўғрилик ҳақида берилган ҳар бир аризани 2 кундан кечиктирмай кўриб чиқишга мажбур. Тушган аризани кўриб чиқиши билан ижроком ўзининг қабул қилган қарорига мувофиқ, дарҳол сайловчилар рўйхатига керакли тузатишлар киритиши ёки ариза берган кишига унинг аризасини нима сабабдан рад қилинганлиги тўғрисидаги қарордан кўчирма бериши шарт.

Башарти ариза топширган киши ўзининг аризаси устидан ижроком чиқарган қарорга рози бўлмаса, у халқ судига шикоят қилиши мумкин. Халқ суди бундай шикоятни уч кунлик муддат ичида кўриб чиқиши шарт. Халқ судининг ҳукми қатъий деб ҳисобланади, суд қарорига биноан, ижроия комитет сайловчилар рўйхатига дарҳол тузатиш киритади.

Халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари шунга эътибор бермоқлари зарурки, улар фақат сайловчи рўйхатга нотўғри киритилгани ёки аксинча, асоссиз киритилмай қолгани ёки бўлмаса рўйхатдан асоссиз чиқариб ташлангани ҳақида тушган аризалар бўйичагина қарор чиқаришлари мумкин. Сайловчининг фамилияси, исми, отасининг исми ва туғилган вақтлари рўйхатда нотўғри кўрсатилганлиги билан боғлиқ бўлган бошқа тузатишлар келтирилган ҳужжатлар асосида тўғридан-тўғри рўйхатга киритилаверади.

Сайловчилар рўйхати эълон қилинган кундан бошлаб ўзининг турар жойидан, тўғрироғи — рўйхатга олинган жойдан бошқа ерга кетадиган сайловчилар учун уларнинг илтимосига кўра махсус овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси берилади. Бу гувоҳноманинг формаси СССР Олий Совети Президиуми томонидан белгиланган.

Овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси участка сайлов комиссияси томонидан сайловчилар рўйхати асосида берилиб, бу ҳақда рўйхатга тегишли белги қўйилади. Гувоҳномани олишда паспорт ёки сайловчининг шахсини тасдиқловчи бошқа ҳужжат кўрсатилади. Гувоҳномага участка сайлов комиссиясининг раиси ва секретари имзо қўяди ҳамда тегишли ижроия комитетининг муҳри босилади.

Овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси асосида сайловчи ҳар қандай сайлов участкасида сайловчиларнинг қўшимча рўйхатига киритилади. Бундай қўшимча рўйхатга сайловчилар рўйхати ҳамманинг танишиб чиқиш учун ҳавола этилган кун билан сайлов куни ўртасидаги давр мобайнида, шунингдек сайлов куни сайлов участкасига овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси билан келган барча сайловчилар киритилади. Бунда улар гувоҳнома билан бирга ўзларининг паспорти ёки шахсини тасдиқловчи бошқа бир ҳужжат кўрсатишлари лозим.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтмоқ зарурки, бирор сайловчи сайловга қадар кетиб қолган жойига яна қайтиб келган чоғида ҳам у фақат овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси асосидагина рўйхатга киритилиши мумкин.

Сайловчиларнинг қўшимча рўйхати асосий рўйхат учун белгиланган форма бўйича, участка сайлов комиссияси томонидан тузилади. Бунда рўйхатнинг биринчи варағида юқоридаги ўнг томонга «қўшимча рўйхат» деб ёзиб қўйилади. Бу рўйхат участка сайлов комиссиясининг раиси ва секретари томонидан имзоланади. Овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси сайловчиларнинг ана шу рўйхатига тиркаб қўйилади.

Р. МАШРАПОВ.

ХАЛҚ ИШОНЧИ

● **Ўзбекистонда СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиялари мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзодларни рўйхатга олишни давом эттирмоқдалар.**

582-Ғиждувон сайлов округида округ сайлов комиссияси Бухоро область Вобкент районидаги Ушинский номли мактаб муаллимаси **Шарофат Болтаевна Гадоевани** СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

585-Ғузор сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида Қашқадарё область Ғузор районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сут соғувчиси **Тўлғон Хўжамовна Бўронова** СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

106-Наманган сайлов округининг округ сайлов комиссияси Наманагандаги КПСС XXV съезди номли аврли шойи газламалар комбинатининг ишчиси **Раъно Абдуазизовна Қаюмовани** СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Округ сайлов комиссиясининг мажлисида Сирдарё районидаги Бахт механизациялашган кўчма колоннасининг бульдозерчиси **Иван Васильевич Дробишев** 598-Гулистон сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

121-Янгийўл сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида Тошкент область, Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг бригадири **Фикрет Сефершаевни** СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 610-Ленинград сайлов округининг округ сайлов комиссияси Фарғона область Риштон районидаги Навоий номли совхоз бригадир-механизатори **Кароматхон Бойболаевани** депутатликка номзод қилиб рўйхатга олди.

Округ сайлов комиссиясининг мажлисида Нукус шаҳар бирлашган касалхонасининг педиатр врачи **Бибиойша Хўжамбергенова** 128-Нукус сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

КПСС XXVI съезди номли Нукус уйсозлик комбинатининг кранчиси **Татьяна Михайловна Макаровани** 563-Нукус сайлов округининг округ сайлов комиссияси СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди. (ЎзТАГ).

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

▲ **АНДИЖОН областидаги дастлабки коллектив хўжаликлардан бири — Қўрғонтепа районидаги Энгельс номли колхоз тарихи тилга кирди. Бу ерда очилган ёш сайловчилар клубида коллективлаштириш даври ветерани, босмачиларга қарши кураш қатнашчиси, колхознинг фахрий аъзоси Мўминжон ота Исмонлов билан учрашув бўлиб ўтди. Қишлоқ Советининг ташаббуси билан агитаторлар ташкил этган қизиқарли фотокўргазма ветеран ҳикоясини тўлдирди.**

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Мария Ивановна **Кузьменкога «Ўзбекистон ССР енгил ва пахта тозалаш саноатининг хизмат кўрсатган ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми умумий овқатланиш системасида кўп йил самарали ишлаганлиги ва коллективнинг жамоат ишида актив қатнашганлиги учун Тошкент шаҳар ижроия комитети Умумий овқатланиш Бош бошқармасининг бош бухгалтери ўртоқ Павел Иванович **Антоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Тошкент Олий партия мактабида актив самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан партия ва совет ходимлари малакасини ошириш доимий республикалараро курсининг мудири ўртоқ Суйнич Унгалович **Татибоевни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ТОШКЕНТ. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган маҳсулотлар Иттифоқимизда қарийб 3 минг адресга ва 30 дан ортиқ чет мамлакатларга жўнатилади. Суратда: инженерлардан М. Самиғов ва И. Бурман ўртоқлар корхона марказий лабораториясида иш олиб бормоқдалар.

В. Казанцев фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАКТАБ ИСЛОҲОТИ ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ЎҚИТУВЧИ БИЛИМДОН БЎЛСИН

Совет мактаби ўқув-педагогик методи эскириб қолгани учун эмас, балки уни янада такомиллаштириш, фан ва техника соҳасида сўнгги йилларда эришилган ютуқлар билан уйғунлаштириш, энг муҳими ривожланган социализм шароитида янги кишини тарбиялашнинг янада изчилроқ ва самаралироқ методларини ўқув-тарбия жараёнига сингдириш учун ислоҳ қилинмоқда. 1957 йилда жаҳонда биринчи Ернинг сунъий йўлдоши учирилган пайтда бир гуруҳ АҚШ олимлари совет фани эришган ютуқларнинг илдизларини совет мактабидан излаш керак, деб бежиз айтмаган. Умумий таълим ва ҳунар мактабига оид янги режалар якдиллик билан қўллаб-қувватлашга ва амалиётга жорий этишга лойиқ ижобий ҳодисадир.

Маълумки, ишлаб чиқаришда давлат планини бажармаган ёки ишда бракка йўл қўйган шахслар жамоатчилик олдида жавоб бергани ҳолда ёмон фарзанд ўстирган, ўз дилбандининг ўқиши ва хулқига бефарқ қараган айрим ота-оналар шу пайтгача эл-юрт олдида жавобгарликни сезмас эдилар. Лойиҳада ана шу камчиликни тугатиш мақсадида «Меҳнат коллективлари болалар тарбиясини доимо диққат марказларида тутишлари, бу ишда ота-оналарга ёрдам беришлари ва оилавий тарбиядаги нуқсонлар ҳамда камчиликлар учун улардан қаттиқ жавоб талаб қилишлари лозим», — деб таъкидланиши айни муддао.

Ўқитувчилардан дўстларим кўп: уларнинг билим доираси, савияси бир хил эмаслигини яхши биламан. Шу боис Лойиҳанинг 30-бандидаги «Бўлажак ўқитувчиларга, тарбиячиларга энг замонавий илмларни ўргатиш ва уларни амалий жиҳатдан яхши тайёрлаш лозим» деган гапда «яхши» сўзидан сўнг **«ҳамда ҳар томонлама билимдон қилиб»,** Лойиҳанинг 32-бандидаги «Қоида тариқасида педагог ҳар тўрт-беш йилда бир марта қайта тайёрлашдан ўтиб туриши мақсадга мувофиқдир», деган гапда эса «тайёрлашдан» сўзидан сўнг «ва аттестациядан» деган иборалар қўшиб қўйилишини таклиф қиламан.

Мўмин ҚАЮМОВ,
Хоразм область Ҳазорасп район Саримой қишлоқ Советидаги «Водстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг ишчиси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ПРИНЦИПИАЛ ЙЎЛ

Ҳозирги анча ёмонлашган халқаро вазиятда Совет Иттифоқи уруш хавфини пасайтириш ҳамда кескинликни юмшатиш ва тинчлик негизларини мустаҳкамлаш принципиал йўлига амал қилиб, дунёда сиёсий вазиятни соғломлаштириш учун актив курашиб келмоқда, мамлакатлар ва халқлар ўртасида ишонч ва ҳамкорликнинг пухта йўлини очадиган конкрет ва реалистик таклифларни ўртага қўймоқда. Энди навбат АҚШ ва НАТО блокидаги мамлакатларга. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига берган жавоблари хусусида кенг халқаро кўламда билдирилаётган фикрларнинг асосий мазмуни ана шундан иборат.

Американинг буржуа матбуоти Ю. В. Андроповнинг жавобларини ҳамон бир ёқлама ёритишда давом этмоқда. Оммавий ахборот воситалари Совет Иттифоқи раҳбарининг Совет — Америка мулоқоти тўғрисидаги масала хусусида айтганларини батафсил баён этиш ва шарҳлаш ҳамда бу гапларни президент Р. Рейганнинг мулоқот тўғрисидаги баёнотига қиёслаш билан бирга Ю. В. Андроповнинг жавобларида Қўшма Штатларнинг сиёсати тинчлик ва хавфсизликка тақдидни бўшаштириш эмас, балки кучайтиришга олиб бораётганлиги таъкидланган қисмини Оқ уйнинг кўрсатмалари таъсирида АҚШ аҳолисининг эътиборидан четга бурмоқда.

Оқ уйнинг расмий вакиллари СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар хусусида жўрттага «қувониб» баҳолар ҳам бераётган бўлсаларда, ана шу «қувончли» баҳолар замирида Оқ уй томонидан ҳеч қандай конкрет таклифлар айтилмаяпти. Американинг расмий кишилари ҳозир Рейган гўё СССР билан мулоқот бошлаб, муносабатларни яхшилашни хоҳлаяпти, деган гапни бўрттириб кўрсатиб, шу билан бирга Совет Иттифоқининг шу йўналишдаги конкрет ташаббуслари ва қўйган қадамлари хусусида фикр билдиришдан ҳарчанд бўйин товламоқда.

Америка пропагандасидаги тенденция шундай. Америка журналистлари Москвадан юбораётган репортажлар ҳам ана шу тенденцияга ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Америка жамоатчилигининг кўпгина вакиллари, Вашингтондаги расмий доираларнинг шу йўлини танқид қилмоқдалар. Американинг таниқли касаба союз арбоби Э. де Майо гапириб, ўз халқининг келажаги тўғрисида ғоятда қайғурувчи америкаликлардан бири бўлганим ҳолда Ю. В. Андроповнинг музокаралар ўтказиш тўғрисидаги даъватини табрикламасдан қололмайман. Бундай музокаралар иккала мамлакатимиз, шунингдек бутун дунё халқлари манфаатдор бўлган битимлар тузилишига олиб келиши мумкин эди, деди.

Президент Рейганнинг баёнотида ҳеч қандай конструктив таклифлар йўқ, деди у. АҚШ президентининг мулоқот ўтказиш тўғрисидаги даъвати тинчлик фойдасини кўзловчи конкрет ҳаракатлар билан мустаҳкамланганида эди, унга ишонса бўларди. Аммо Вашингтоннинг амалдаги ҳаракатлари, аввало «Першинг-2» ва қанотли ракеталарни Совет Иттифоқига бевосита яқин ерда жойлаштирилаётганлиги маъмуриятнинг ниятлари мутлақо бошқача эканлигини кўрсатади. Америка халқи тинчликни хоҳлайди, у қуролсизланишга интилади ва қуролланиш пойгаси Вашингтондаги доиралар айтаётганидек, халқнинг хавфсизлигини кучайтиролмаслигини яхши билади. Бундай пойга инсоният цивилизациясини ҳалокатга олиб бориши мумкин, холос.

Ю. В. Андропов, деб ёзади Австриянинг **«Арбайтер цайтунг»** газетаси. СССР АҚШ билан мулоқот ўтказишга тайёрлигини билдириш билан бирга музокаралар куч ишлатиш позициясидан туриб эмас, балки теппа-тенглик асосида олиб борилиши лозимлигини очиқ-ойдин таъкидлади. Вақт ғаниматида Қўшма Штатлар ва НАТО блоки Ғарбий Европада Американинг янги ракеталари жойлаштирилганидан аввалги ҳолатга қайтишлари лозим.

Италиянинг **«Унита»** газетаси «Москва кескинликни юмшатиш сигналларини бермоқда» сарлавҳали мақоласида «Правда»нинг саволларига Ю. В. Андропов жавобларида кўрсатилганидек, Совет Иттифоқи Ғарб билан мулоқот ўтказиш имкониятига ишонади ва шундай мулоқотни амалга ошириш учун қадам қўйишга тайёр. СССР кескинликни юмшатиш учун АҚШга содда ва шу билан бирга самарали бир ишни — ядро қуролларини кўпайтирмасликни таклиф қилди. Совет Иттифоқи тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципи асосида ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисида амалий аҳдлашувларга эришув мақсадида музокаралар олиб бориш учун ҳар қандай реал имкониятдан фойдаланишга тайёр. Лекин Москва шунчаки музокаралар ўтказишга қарши, у конкрет битимлар тузишга кўмак бера оладиган музокаралар ўтказиш тарафдоридир. (ТАСС).

ДЎСТЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди Бхилаи металлургия заводи ишга туширилганининг 25 йиллиги байрамида қатнашиш учун бу ерга келган СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Э. Димшиц бошчилигидаги Совет ҳукумат делегациясини 31 январь куни қабул қилди.

Делегация бошлиғи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповдан ҳамда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновдан Ҳиндистон Бош министрига салом топшириб, энг яхши истаклар билдирди.

И. Ганди табрик ва истаклар учун самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Халқаро аҳволнинг баъзи масалалари хусусида фикрлашув бўлди. Совет томони СССРда ҳозирги халқаро вазиятга ғоятда кескин деб баҳо берилаётганлигини, бунинг учун АҚШ ва НАТО блокига аъзо бошқа мамлакатлар тамомила жавобгар эканликларини айтди. Совет делегациясининг бошлиғи «Правда» газетаси саволларига Ю. В. Андроповнинг жавобларида Совет Иттифоқи билан «зўравонлик дипломатияси»ни олиб бориш истиқболсиз ишдир, деб айтилганига эътиборни жалб этди ва СССР АҚШнинг агрессив ниятлари амалга ошишига йўл қўймаслик, ядровий уруш чиқишига йўл қўймаслик учун ҳамма ишни қилаверади, деди. Лекин шундай хавф-хатар вужудга келгудек бўлса, Совет Иттифоқининг жавоб қайтара оладиган кучи бор. Халқаро майдонда Ҳиндистон тутаётган тинчликсевар позицияга ҳамда И. Ганди бошлиқ Ҳиндистон ҳукумати ўтказиб келаётган сиёсатга СССРда юксак баҳо берилмоқда, деди у.

Ҳиндистон Бош министри Совет Иттифоқининг тинчликни мустаҳкамлаш, янги уруш хавфини йўқотишга қаратилган ташқи сиёсатига юксак баҳо берди.

Бош министр Ҳиндистон индустрияси энди тараққий эта бошлаган дамларда, жумладан Бхилаи металлургия заводини қуришда Совет Иттифоқи кўрсатган ёрдам тўғрисида миннатдорчилик сўзларини айтди.

Суҳбат чоғида Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги икки томонлама ҳамкорлик масалалари кўриб чиқилди. И. Ганди иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик Совет-Ҳиндистон ҳукуматлараро комиссиясининг яқинда бўлиб ўтган сессияси якунларига ва шу сессия чоғида имзоланган ҳужжатларга ижобий баҳо бериб, комиссия қабул қилган қарорлар Ҳиндистон экономикасини янада ривожлантириш учун қўшимча омил бахш этади, деб таъкидлади.

Совет ҳукумат делегацияси Ҳиндистон вице-президенти М. Хидаятулла ҳузурида бўлди. У суҳбат чоғида Ҳиндистон аҳли Совет Иттифоқининг тинчлик тўғрисидаги баёнотларига ва аввало, Ю. В. Андропов айтган таклифларга зўр эътибор билан қараётганлигини айтди. Биз совет раҳбарларининг тинчлик йўлидаги ҳаракатларига тамомила қўшиламиз ва СССРнинг тинчликсеварлик таклифларига иккинчи томон ҳам қўшилса урушнинг олдини олиш, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш мумкин бўлур эди, деб ҳисоблаймиз, деди у.

Шу куни Совет ҳукумат делегацияси Ҳиндистон ташқи ишлар министри П. В. Нарасимха Рао ҳузурига ташриф буюрди. Ҳиндистон-Совет икки томонлама ҳамкорлик масалалари ва баъзи халқаро проблемалар юзасидан дўстона фикрлашув бўлди.

Ҳиндистон пўлат ва шахталар министри Н. К. Салве совет делегациясини қабул қилди.

САЛЬВАДОР РЕЖИМИДАГИ ТАНГЛИК

МАНАГУА. Сальвадор ҳукмрон режими кескин сиёсий ва социал-иқтисодий сабаблар, шунингдек армиянинг маънавий руҳи тушганлиги оқибатида чуқур танглинки бошидан кечирмоқда, деди Сальвадор Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари, Фарабундо Марти номли миллий-озодлик фронти раҳбарларидан бири Шафиқ Хорхе Хандал.

Сальвадор ҳарбийлари, деди у, ватанпарварлар билан курашда кўпгина солдатларидан маҳрум бўлмоқдалар. Миллий-озодлик фронти отрядлари кейинги уч йил мобайнидагина уларнинг 15 мингдан кўп солдат ва офицерини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар. 2350 ҳарбий хизматчи асир олинди. Ҳар ҳафтада ҳарбий режим солдатларидан 100 дан ортиқ киши қочиб кетмоқда ёки миллий-озодлик фронти томонига ўтмоқда. Ҳозирги вақтда партизанлар миллий территориянинг камида учдан бир қисмини назорат қилиб турибдилар. Чалатенанго ва Морасан департаментлари, шунингдек мамлакат ғарбидаги ва марказидаги кенг зона партизанлар қўлида.

Сальвадор халқининг тақдирини диктатура шу йил март ойига белгилаган сайлов найранги орқали ҳал этиш мумкин эмас. Ўнг ва ўта ўнг партиялардан номзодлар Сальвадор халқининг манфаатларини ҳимоя қилмайдилар. Уларнинг ҳаммаси пораxўрлардан иборат бўлиб, қурол-яроғсиз аҳолини қирғин қилмоқдалар. Улар Рейган маъмурияти ишлаб чиққан Сальвадор ишига Американинг ҳарбий аралашувини кучайтириш планини амалга оширишга кўмаклашуви мумкин, холос. Бу аралашув АҚШнинг бевосита ҳарбий интервенциясига айланиб кетиши мумкин. (ТАСС).

КУЧЛИ ИШ ТАШЛАШ ҲАРАКАТИ

ДАМАШҚ. Исроилда ўз қонуний ҳуқуқлари учун кураш шиори остида меҳнаткашларнинг иш ташлаш ҳаракати давом этмоқда. Исроил муниципалитетларининг хизматчилари ва коммунал хизмат ходимларидан 70 мингдан кўпроқ киши иш ташлади. Улар ялпи забастовка бошлаб, асосий озиқ-овқат маҳсулотларига ва бошқа энг зарур молларга нарх-наво тинмай ошаётганлиги муносабати билан иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талаблари маъмурлар томонидан қондирилгунча бу курашни давом эттиришларини билдирдилар. Забастовка натижасида маҳаллий ҳокимият органларининг иши тамомила издан чиқди. Автобуслар қатнамай қўйди, шаҳар кўчалари ахлат билан тўлди.

Исроил ҳарбий саноатининг неча минглаб инженер-техник ходимлари ҳам шуни талаб этиб чиқдилар. Улар бир кунлик огоҳлантирувчи иш ташлаш эълон қилдилар. Кенг миқёсли иш ташлаш тўлқини мамлакатда турмуш даражасининг ғоят пасайганлигига исроилликларнинг берган ҳаққоний жавоби, ҳукмрон тескаричи «Ликуд» блокининг мамлакатни араб халқларига нисбатан агрессия ва босқинчилик сиёсати олиб кирган чуқур социал-иқтисодий танглик ботқоғидан қутқариш йўлидаги беҳуда уринишларига берилган жавобидир. Нарх-навонинг ғоят ошганлиги, ишсизлар сонининг тобора тез кўпайиши, пулнинг 200 процент миқдорида қадрсизланиши, давлат қарзининг катталиги, саноатдаги турғунлик — Тель-Авив ҳукмрон доиралари олиб борган бебурд милитаристик сиёсатнинг айрим оқибатларигина бўлиб, бу Исроил меҳнаткашлари бўйнига тушган жуда оғир юкдир.

(ТАСС).

ЖАСОРАТГА ТЎЛА УМР

В. П. Чкалов туғилган куннинг 80 йиллигига

«Мен ўз ҳаётимни бир томчи қоним қолгунча Ватанимга бағишлайман... Мен ўз ҳаётимни сўнгги нафасимгача социализм ишига тортиқ қиламан».

В. ЧКАЛОВ.

Совет авиациясининг қаҳрамонона йилномасига унинг фахри ва шон-шуҳратини ташкил қилувчи жуда кўплаб ўчмас номлар ёзилган. Улар орасида сташин ватанпарвар, замонамизнинг буюк учувчиси Валерий Павлович Чкалов (1904—1938) ҳақли равишда олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Чкалов ҳақида у ҳаётлиги давридаёқ афсоналар тўқилган эди. Бу афсоналар замирида Валерий Павлович таржимаи ҳоли билан боғлиқ ҳақиқий воқеалар ётади. Уларда мардлик, жасорат, тенгсиз сабр-тоқат, кучли ирода, мужассамлашган. Мақсадга эришиш йўлидаги қатъият, меҳнатсеварлик Чкаловга юқори малакали учувчи бўлиб етишишга, учиш маҳоратининг ипидан-игнасигача барча сир-асрорларини бекаму кўст эгаллаб олишга имкон берди. Чкаловнинг заргарона ўтказган экспериментлари, тажрибалари асосини учиш назариясини, самолётнинг моддий қисмларини, аппарат имкониятларини ва бошқа кўплаб омилларни чуқур, ҳар томонлама билишидан келиб чиқувчи аниқ ҳисоб-китоблар ташкил қилади. Ажойиб учувчи, само лочини Чкалов парвозлар тарихида биринчи бўлиб самолётни пастдан шиддат билан тикка учиришни ҳамда юқоридан пастга қараб парма каби буралиб шўнғишни амалга оширди. Валерий Павлович самолётни пастлатиб туриб чархпалак бўлиб учишга мажбур қилишни ҳам биринчи бўлиб намойиш қилди. У қирувчи авиация имкониятларини анчагина кенгайтирди. Чкалов пастлаб учаётиб, ҳаво жангини олиб боришнинг аниқ усулларини ишлаб чиқишда ҳам биринчи бўлди. Чкалов томонидан олий учишнинг пишиқтирилган усуллари Улуғ Ватан уруши йилларида учувчиларимизга жуда қўл келди. Унинг пастлаб учиб ўқ ёғдиришдаги тажрибаси совет штурмчи авиациясида кенг қўлланилди.

Унинг узоқ масофаларга парвозларни амалга ошириш эстафетасини бомбардимончи авиация учувчилари кейинчалик зўр муваффақият билан давом эттирдилар. Энг мақбул ечимларни ҳафсала билан излаш синовчи-учувчи Чкаловга хос хислат эди. Чкалов самолётни ўзи ўрганибгина қолмай, конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчилар билан ҳамкорликда фаол ишларди.

В. П. Чкаловнинг қисқа, аммо ёрқин умри бутунлайича она-Ватанга бағишланган эди. У шу суюкли диёрга хизмат қилишни юксак гражданлик бурчи деб биларди. Мамлакатнинг барча режаларида, халқимиз амалга ошираднган барча ишларда иштирок этишни Чкалов ўзи учун фахр деб ҳисобларди. Чкалов раҳбарлигида АНТ-25 самолётида Удд оролига ва Америкага парвоз қилиш — денгиз йўлини ўзлаштиришдай совет кишилари олдида турган муҳим вазифа билан боғланган эди.

«Шарик атрофида» учиш Чкаловнинг орзуларидан бири эди. Ҳозир совет космонавтлари бошқа шароитларда ер атрофидаги орбитада парвоз қилмоқдалар. Чкаловнинг номи улар учун Ватанга чексиз садоқатнинг, унинг ҳаёти эса ана шу садоқат йўлидаги жасорат рамзидир.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ ЯНГИ МАҲСУЛОТИ

ИНҚИЛОБ ҚЎШИҒИ

Ватан. Бу тушунча икки маъно англатади: кичик бир хонадон ва юрт, халқ паноҳ топган диёр. Ҳар иккала маънода муайян муштараклик бор. Одатда, Ватан кичик хонадондан, остонадан бошланади.

Эрк йилида қўзғолганлиги учун чоризм томонидан чўлга қувғин қилинган Жиззах халқи 1916 йил яшаш учун, ҳуррият учун курашди. Бу йўлда янада жипсроқ бирлашди. Хиёнаткорларни жазолаб, эрк ва озодлик йўлидаги курашларини давом эттирди. Гарчи жазирама саҳрода бўлса ҳам ўзларига бошпана тиклашди. Халқнинг букилмас инқилобий иродаси, бу курашда рус ишчилари тоғдек таянч бўлиши «Уйғониш» фильмида ўзининг ёрқин ифодасини топган.

Комил Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинган икки серияли рангли бадиий фильм Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Назир Сафаровнинг ижодий фаолияти давомида яратган насрий ва драматик асарлари асосида экранлаштирилди.

— Бу асар, — дейди фильмни яратган таниқли кинорежиссёр Латиф Файзиев, — аввалги фильмларимдан кескин фарқ қилади. Бу табиий. Асар халқимизнинг инқилобий уйғониш тарихидаги айрим саҳифаларни ёритишга қаратилгандир.

Маълумки, бу мавзуда қатор асарлар яратилган. Шунингдек, адибларимиз ижодига мурожаат қилиш ҳам кинорежиссёрлар учун янгилик эмас. Лекин «Уйғониш» фильми ижодкорлари, сценарий муаллифлари Назир Сафаров, Николай Рожков ва Латиф Файзиев бадиий асар воситасида инқилобий мавзудаги фильмни яратишда ўзига хос йўлдан боришди. Бу, аввало фильмнинг адабий манбасида кўзга ташланади. У, атоқли ёзувчининг «Наврўз» романи ва «Уйғониш» драмаси материалларини ўз ичида бетакрор тарзда пайвандлаб юборган, дейиш мумкин. Фильм марказига икки қаҳрамон — инқилобий авлод вакили — Қудрат ва болалиги ўша йилларда кечган замондошимиз — Ғуломназир образлари олиб чиқилган. Маълумки, улар «Наврўз» ва «Уйғониш» асарларининг бош қаҳрамонларидир. Ушбу образларни ёритишда, уларнинг ҳаётий, жонли чиқишида актёрлар анча меҳнат қилган. Шуларнинг меҳнати туфайли инқилобий ўтмиш билан бугунги кун, боболарнинг тенгсиз кураши-ю, унинг самаралари фильмда ёрқин ифодаланган.

«Уйғониш» фильми инқилобий мавзудаги яна бир ажойиб ишдир. Бу кинематографчиларимизнинг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қутлуғ 60 йиллик тўйига армуғонлари бўлди. Асарда халқимизнинг букилмас иродаси, меҳнатсеварлиги улуғланади. Шунингдек, инқилоб йўлида рус ва ўзбек халқлари бир тан, бир жон бўлиб курашганлиги ёрқин бўёқларда чизилади. Шу боис асарни инқилобий қўшиқ, дегинг келади.

Р. ОТАЕВ.

«Уйғониш» фильмидан кадрлар.

ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

▲ 31 январь куни Тошкентда якунланган илмий-амалий конференция Ўзбекистон ҳужжатли кино усталарининг фаолиятига бағишланди. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳужжатли ва илмий-оммабоп кинонинг ролини ошириш масалалари муҳокама қилинди.

Сўнгги йилларда яратилган 30 тадан кўп ҳужжатли фильм намойиш этилди.

ЁШ ИЖРОЧИЛАР КОНКУРСИ

▲ 31 январь куни Тошкентда ўзбек халқ чолғу асбоблари ва баянда ижро этувчи ёш музикачиларнинг IV республика конкурси бошланди. Конкурсда Ўзбекистон областлари ва Қорақалпоғистондан келган 70 дан кўп киши иштирок этмоқда. Булар махсус ўқув юртларининг талабалари, студентлар, ёш ўқитувчилардир.

Конкурс ғолиблари Т. Жалилов номидаги давлат халқ чолғу асбоблари оркестрида солист сифатида иштирок эта оладилар. (ЎзТАГ).

БАЗАДАГИ НАЙРАНГЛАР

Харидор магазинга келди. Таниш савдо ходими сиполик билан сўради:

— Бизга хизмат борми?

Харидор хурсанд бўлиб дилини ёрди:

— «Норка» телпак, чарм плашч, яхши пальто, костюм-шим қидираётгандим.

— Яна?

— Уч йилдан бери қизим ялтироқ симли жемпер олиб беринг, деб қўймайди. Кўп магазинларга бордим, тополмадим. Ҳаммаси хабар олиб туринг, келиб қолади дейишди. Хабар олавериш ҳам жонимга тегди. Агар сиз шу нарсалардан бирортасини топиб берсангиз, бошим осмонга етарди.

Таниш савдо ходими мийиғида кулиб: «Яна?» деди.

— Хотиним велюр плашч деб хархаша қилаётганди. Ўзимга уч тугмали кўйлак, ўғлимга жинси шим керак.

Савдо ходими бир лаҳза хаёлга толди. Таниш харидорга нима деярини билмас, уни ранжитиб қўйишдан чўчирди.

— Хафа бўлманг-у мен ҳам сизни хурсанд қилишга ожизман. Нуқул танқис нарсаларни сўраяпсиз.

— Бозорда тиқилиб ётибди-ку?! Танқис бўлса, чайқовчи молни қаердан олади?

— Очиғини айтмасам бўлмайди, шекилли, — деди савдо ходими хижолат бўлиб, — сиз сўраётган ноёб нарсалар «Узторгодежда» бирлашмасининг Андижон область базасига келиб туради. Лекин тақсимотда ҳаммагаям тегавермайди. Биз уларни «шапкали» моллар деб атаймиз. «Шапкасини кийдирмасак» ололмаймиз.

— Йўғ-э, бундан база директори Ҳадича Қосимова хабардормикин?

— Билмадим. Лекин директорнинг ижозатисиз базадан игна ҳам чиқарилмайди...

Меҳнат аҳлининг турмуш шароити яхшиланиб, топиш-тутиши ортган сари орзу-ҳаваси ҳам ўсиб бормоқда.

Улар башанг кийинишга интилмоқдалар. Яширишнинг ҳожати йўқ, саноатимиз ҳозирча харидорларнинг ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини етарли қондира олмаяпти. Савдо тармоқларидаги айрим юлғичлар, товламачи ва таъмагирлар бундан усталик билан фойдаланиб, шахсий бойлик орттириш дардига гирифтор бўлмоқдалар. Ўзларигина шундай шахсиятпараст бўлиб қолсалар кошкийди, тажрибасиз ёшларни қўл остига олиб, уларга юлғичликдан дарс бермоқдалар. Оқибатда ҳали она сути оғзидан кетмаган баъзи ёшлар текинтомоқликни касб қилиб, кундуз-кундуз куни харидорларни шилмоқдалар. Пайти келиб, қаллобликлари учун қора курсига ўтқазилганларида товламачиликдан сабоқ берган устозлар ўзларини қўй оғзидан чўп олмаган беозор қилиб кўрсатадилар.

«Узторгодежда» республика бирлашмасининг Андижон область базасида яқинда худди шундай воқеа юз берди. База директори Ҳадича Қосимова тайёр кийимлар омборига Раҳматулла Ражабов деган шахсни мудир қилиб олди. Янги мудир билан директор ўртасида қандай маҳфий аҳдднома тузилгани бизга қоронғи, аммо Р. Ражабов тез орада базада ўзини қушдай эркин сеза бошлади. Камёб молларни қай йўл билан сув қилишга устаси фаранг бўлиб қолди.

Бир куни Ражабов Андижон шаҳридаги 67-магазин мудири Темир Қодировнинг қулоғига шипшиди:

— Магазинингизга фонддан ташқари 001 артикул бўйича ҳар бири 70 сўмлик эркаклар жинси шимидан 6 та ажратиб қўйдик. Уларни менинг рухсатимсиз сотмайсиз. Учтаси омбор мудири К. Тожибоевга, иккитаси директор ўринбосари В. Васильев билан товаршунос А. Турғуновга, биттаси менга тегишли.

Қодиров буйруқни бажаришга мажбур эди. Шундай қилмаса, базадан бошқа мол ололмасди.

Базага 47-магазин мудири Юсупжон Мамарасулов кириб келди. Омбор мудири унга шундай деди:

— Сизга тақсимотдан ташқари 3 та жинси олиб қўйдим.

— Раҳмат, ука, раҳмат.

— Аммо уларни қайтариб оламиз. Базамизда ишлайдиган Алишер Сотқинов, Одил Мамарасулов бор-ку, ўшаларга инъом қилгандим.

Юсупжон ҳамноилож «хўп» деди.

— Шимдан бизга ҳам тегадими, хўжайин? — деди Ленинск шаҳридаги 33-магазин мудири Улуғбек Исмоилов.

— Тегади. Сизга уч дона ажратилди. Лекин менинг ижозатимсиз бировга берманг. Юрист-консультантимиз Т. П. Аношкина иккаламизга улар.

— Инсоф қилинглар-да, Раҳматулла. Жинси сўраётган катта-кичиклар кўп эди. Уларга нима дейман, — хафа бўлди Исмоилов.

— Нима дейман, эмиш. Улардан қарзингиз борми? Бизга тегмади, деб қўяверасиз.

Тарвузи қўлтиғидан тушган Улуғбек Исмоилов омбордан ғулдираб чиқиб кетди.

Р. Ражабов 46-, 77-магазин мудирларига ҳам камёб нарсалар бериб қайтариб олди. Шу чоғ омборда Асакадаги 66-магазин ходими Мунавварxон Мамутова пайдо бўлди.

— Келинг, Мунавварxон. Қани, марҳамат, ўтиринг. Энди йўқлаб турувдим. Бир хурсанд қилай дегандим.

— Нима билан сийламоқчисиз?

— Аёллар плашчи келди. Жуда зўр. Ҳар бири 83 сўмдан 97 сўмгача. Бозорда 200 сўмданга индамасдан олади. Шу плашчдан сизга 112 дона илиндим.

— Раҳмат, Раҳматулла, яхшилигингизни унутмайман.

— Қуруқ раҳматнинг кераги йўқ бизга. Ҳар бир плашчга икки-уч сўмдан узатасиз. Жами уч юз сўм бўларкан. Қолган фойда сизга сийлов!

— Уч юз сўм!

М. Мамутова ўйланиб қолди. «Уч юз сўм... Ҳар гал шунчадан чўзаверсам, оқибати нима бўлади?».

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

М. Мамутова «шапкаси»ни кейин бераман, деб плашчларни олиб кетди.

Кунлар ўтди. Мамутова пулни эплай олмади. Тағин базага мол олгани келди. Р. Ражабов ваъда қилинган пулни сўради.

— Плашчлар сотилмай турибди, — деди Мамутова.

— Пулни келтирмасангиз, товар бермайман, — деди омбор мудири.

— Қочиб кетмайман, — ёлворди Мамутова.

— Иложи йўқ. Сенларга яхшилик қилиб бўлмас экан.

Омбор мудирининг юзсизлигидан дили оғриган Мамутова бошқача йўл тутди... Эртасига Р. Ражабов Мамутовадан уч юз сўм пулни пора сифатида олаётганида қўлга тушди...

Р. Ражабов мудирлик қилган омбор фаолияти тафтиш бўлганида 885 хил молдан 2244 сўм ортиқ, 872 хил молдан 22323 сўм 95 тийин камомад чиққанлиги аниқланди.

Шошиб қолган Ҳадича Қосимова ўзининг кимлигини кўрсатиб қўйди. Даставвал жиноятчи Р. Ражабовнинг ёнини олди. Андижон область прокуратурасининг бош терговчиси Мадаминжон Солиев номига ўтган йил 22 ноябрда йўллаган 1083 номерли хатида омбор мудири томонидан камёб молларни магазинларга нарядсиз бериб, ўзига ва база ходимларига қайтариб олишдек хатарли одатни оқламоқчи бўлди. У ўз фикрини унча кўп бўлмаган жинси шимларни наряд билан кўп жойларга тарқатиш мақсадга мувофиқ эмаслиги билан исботлашга ҳаракат қилди.

Ҳатто база раҳбарлари Х. Қосимова ва Т. Аношкина омбор мудири ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб таъмагирлик, порахўрлик ва бошқа жиноятлар билан шуғулланганини била туриб, область прокуратурасига у ҳақда мақтовдан иборат характеристика юбордилар.

Лекин иш газак олиб Р. Ражабовнинг қора курсига ўтириши аниқ бўлиб қолгач, Х Қосимова ўзини четга олди: «Бу ишлардан хабарим йўқ», деди.

Қизиқ, ўзи бошлиқ бўлган базада шундай найранглар бўлиб турса-ю, директор ундан воқиф бўлмаса? Ахир, у шу база ишига тамомила жавобгар шахс-ку?!

Умуман, базада тартиб йўқ. Чиройли, хушбичим, аҳоли эҳтиёжи учун кўпроқ зарур бўладиган моллар омборларда узоқ туриб қолаётгани сабабли давлат катта зарар кўряпти. База 1983 йил оборот солиғи планини бирор марта ҳам бажармади. Ўтган йили давлат бюджетига пландаги бир миллион 200 минг сўм оборот пули тушмади. Бу база директори Ҳадича Қосимова ва бошқа масъул ходимлар ўз бурчларига беларволик билан қараганликлари натижасидир. Булардан ташқари базада кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ҳам талаб даражасида эмас. Социалистик мулкни сақлаш ҳақидаги қонунларнинг бажарилиши, таъмагирлик, юлғичликка қарши кураш ишлари бўш. Шунинг учун ҳам бу ерда Р. Ражабовга ўхшаш юлғичлар ин қуриб олган. Улар ҳеч нарсадан ҳайиқмайди, қонун-қоидаларни тан олмайди.

Шу кунларда Х. Қосимованинг кўнгли хижил. Чумчуқ пир этса, юраги шув этади. Сабаб — таниш-билишлар уни учратганларида нимагадир: «Ҳалиям ўша базада ишлаяпсизми? — деб сўрашади. «Ишдан кетиш ҳақида бирон гап бормикан-а?! Ишқилиб тезроқ қор ёғиб, излар босилиб кетсин-да», кўнглидан ўтказади у. Бизнинг эса ишончимиз комил: қинғир ишнинг қийи асло босилмайди. «Узторгодежда» республика бирлашмасининг Андижон область базасига уя қуриб олган текинхўр ва порахўрларга нисбатан, албатта тегишли чора кўрилади.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор ўринбосари А. НАБИХУЖАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
ФЕВРАЛЬ ОЙИДА КУРСАТИЛАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

2 да — **Пиковая дама.**
3 да — **Шекспир асарлари бўйича балет триптихи.**
4 да — **Майсаранинг иши.**
5 да — **Гўзал Василиса,** (12.00), **Риголетто** (19.30).
7 да — **Чио-Чио-Сан.**
8 да — **Оққуш кўли.**
9 да — **Дилором.**
10 да — **Севги тумори.**
11 да — **Фауст.**
12 да — **Фирибгарнинг найранглари** (12.00), **Севги ҳақида афсона** (19.30).
14 да — **Травиата.**
15 да — **Спартак.**
16 да — **Бўрон.**
17 да — **Уйқудаги гўзал.**
18 да — **Петр Биринчи.**
19 да — **Севгига севги билан** (12.00), **Масхарабозлар** (19.30).
21 да — **Иоланта.**
22 да — **Наврўз.**
23 да — **Мангулик.**
24 да — **Дон Кихот.**
25 да — **Кармен.**
26 да — **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Жизель** (19.30).
28 да — **Тоҳир ва Зуҳра.**
БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/II да **Пиковая дама,** 3/II да **Шекспир асарлари бўйича балет триптихи.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/II да **Юлдузли тунлар,** 3/II да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/II да **Тошболта ошиқ,** 3/II да **Занжир.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Экзотик фантазия» аттракциони. Ургатилган гамадриллар группаси** (19.30).

СССР Енгил саноат министрлиги раҳбар ходимлари ва мутахассислари малакасини ошириш Бутуниттифоқ институтининг
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Катта ўқитувчилар: янги техника ва трикотаж ишлаб чиқариши технологияси бўйича, янги техника ва тўқимачилик ишлаб чиқариши технологияси бўйича.
Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Ариза ва ҳужжатлар филиал директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700070, Тошкент шаҳри, 70-алоқа бўлими, Баранов кўчаси, 40-уй.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ
ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ
Агрономия, мева-сабзавотчилик ҳамда узумчилик, ўсимликлар ҳимояси ва ипакчилик ихтисослиги бўйича I курс сиртқи студентларининг лаборатория-имтиҳон сессияси
6 ФЕВРАЛГА КУЧИРИЛДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармасининг партия, касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими М. Мўйдиновга отаси

Мўйдинжон ҲАЛИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг қурилаётган «Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш комплекси дирекцияси коллективи Физика-техника институти директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, физика-математика фанлари кандидати Т. Т. Рисхиевга онаси

Ҳумоюн ШАРОФОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Баҳслар ва ғолиблар

● ВЕЛОПОЙГА. Москвада мамлакат қишки чемпионати мусобақалари якунланди. Бир километрлик пойгада Москва Олимпиадасининг кумуш медалини қўлга киритган сирдарёлик А. Панфиловнинг маҳорати ошиб бормоқда. У спринт пойгада ҳам ўзини кўрсатмоқда. Велосипедчимиз яқинда Ватанимиз пойтахтида Аэрофлот совринн учун ўтказилган халқаро мусобақада иккинчи ўринни эгаллаган эди. Мамлакат чемпионатида эса илк бор бронза медалини олиб, мухлисларни қувонтирди.

● КУРАШ. Оржоникидзеда эркин кураш бўйича СССР — АҚШ терма командалари ўртасида анъанавий ўртоқлик учрашуви (5:5) ўтказилганини маълум қилган эдик. Грозныйда бўлиб ўтган иккинчи учрашув эса совет полвонлари фойдасига 8:2 ҳисобида якунланди. Учинчи, сўнгги учрашув Тошкентда бўлади.

● ФУТБОЛ. «Пахтакор» командаси Душанбанинг «Помир» коллективи билан такрорий ўртоқлик учрашуви ўтказди. 1:1 ҳисобида тугаган бу ўйинда тўпларни пахтакорчи Н. Амриев билан душанбалик А. Азимовлар киритдилар.

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ БУТУНИТТИФОҚ СПАРТАКИАДАСИ ОЛДИДАН

КУРАШ:

УМИДЛИ ПОЛВОН

Туроббой мухлисларга барвақт танилди. У Урганчда ўқувчиларнинг эркин кураш бўйича областлараро спартакиадасида илк бор муваффақият қозонди. Шундан кейин уни таниш-билишлари «Туроббой полвон» дейдиган бўлишди. Спортга астойдил ихлос қўйган ёш полвон усули жиҳатидан бир-бирига ўхшаш кураш турларидан самбо, дзю-до бўйича маҳорат ошира бошлади. Беруний районидаги 51-ўрта мактабда ўқиб юраркан, бўш вақтларини машқларга зўр бериш билан ўтказди. Устози, спорт мастерлигига номзод Абдураззоқ Мамбетов Туроббой маҳоратининг «сайқал» топишида яқиндан кўмаклашди.

Мунтазам машғулотлар зое кетмади. Умидли полвон Манғит шаҳрида ўтказилган автоном республика мактаб ўқувчилари спартакиадасида, Нукусда дзюдо бўйича «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти биринчилигида ғолиблик қилиб, мухлислар олқишига сазовор бўлди. Ўтган йили кузда эса Туроббой Ўрозимбетов Ленинградда дзю-дочиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида муваффақиятли беллашди. У беш кунлик кураш давомида Москва, Туркманистон ва эстониялик тенгқурларидан устун келиб, СССР спорт мастерлигига номзод нормативини бажарди.

Ҳозир Туроббой 9-синфда аъло баҳолар билан ўқимоқда. Яқинда Т. Ўрозимбетов республика терма командаси составига қабул қилинди. У бу йилги мавсумни ҳам муваффақиятли бошлади. Ленинград шаҳрида ёш дзюдочилар беллашувида иштирок этиб, мухлисларни мамнун этди. Унинг орзуси мактаб ўқувчиларининг Тошкентда бўладиган Бутуниттифоқ спартакиадаси финал ўйинларида беллашишдир.

М. МУХАНОВ,
Р. ЎТАМУРОДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИ УЧУН

Москвалик ҳайкалтарош рассомлар Ўзбекистон шаҳарлари учун кераклн бўлган бир қанча масъулиятли буюртмаларни бажардилар.

Рассом Н. Скрипникова Каршн шаҳрига ўрнатиладиган афсонавий қаҳрамон Фарҳоднинг ҳайкалини тайёрлади. Г. Франгулян, М. Неймарк, Г. Сиромятниковлар Фарғона областидаги Киргули шаҳрининг боғи учун фаввора ва бир қанча ёдгорликлар комплексини яратдилар.

С. КОСТИРКО.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.45 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 2-серия. 12.00 — Фильм-концерт. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Ўсмирлар ижоди. 16.25 — Киноочерк. 16.50 — Мультфильм. 17.00 — Давлат ишлари — халқ ишлари. 17.30 — Д. Шостакович. 18.10 — Шахмат мактаби. 18.40 — Меҳнат Шуҳрати орденининг тўла кавалери В. А. Лунев билан учрашув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 20.05 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Музикали кўрсатув. 23.10 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Онамларнинг мактаби. 12.30 ва 12.45 — Илмий-оммабоп фильм. 15.05 — Барбод бўлган экспедиция. Бадиий фильм. 1-серия. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Қишлоқ янгиликлари. 19.55 — Дунё ва ёшлар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Фильм-концерт. 20.55 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 21.30 — Время. 22.05 — Чанғи изидан четлама. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Фильм-концерт. 11.50 — Бойчечак. 12.25 — Болаликка саёҳат. Бадиий фильм. 13.50 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Сўз кетидан сўз келар. 18.45 — Бригада пудрати амалда. 19.15 — Дала ишлари кундалиги. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Диалог. 20.15 — Манзарали фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Шарқ халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 21.30 — Время. 22.05 — Навоий. Видеофильм. 2-серия. 23.10 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.50 — Реклама. 19.00 — Ўспиринлик. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Классик куй саҳифалари. 20.50 — Совет хотин-қизлари. 21.30 — Москва-II.

3 ФЕВРАЛЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Меҳнат Шуҳрати орденининг тўла кавалери В. А. Лунев билан учрашув. 10.15 — Концерт. 10.50 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 3-серия. 12.15 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — А. Яшин. Асарлари саҳифаларида. 16.45 — Концерт. 17.30 — Рус тили. 17.50 — Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни. 18.20 — Ўрмон комплекси муаммолари. 18.35 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Сайловлар олдидан. 19.45 — Фан ва турмуш. 20.15 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 10.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.15 — Илмий-оммабоп фильм. 15.35 — Йозеф Гайдн. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Урушдан кейин шунча ўтса ҳам. 19.30 — Саёҳатчилар клуби. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 20.55 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Бир сафарлик шофёр. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 ва 12.30 — Телефильмлар. 13.00 — Светофор. 14.00 — ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.20 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.00 — Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Навоий. Видеофильм. 3-серия. 23.15 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25 — Москва-II. 18.15 — Телефильм. 18.30 — Ёшлик. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Музикали телефильм. 21.10 — Чавандозлигим ёдимда. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

2 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.30 — «Иқбол қўшиғи». 9.30 — Халқ ансамбллари ижро этади. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малшы». 14.00 — «Сайловчиларнинг наказлари бўйича». 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — «Халқаро аҳвол кундалиги». 18.30 — Оркестр миниатюралари. 19.25 — «Ёшлик». 21.00 — Амалдаги интернационализм. 21.10 — «Адабий ўқиш». 21.30 — Концерт. 22.30 — Т. Хўжамбердиев қўшиқлари.

3 ФЕВРАЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.30 — Концерт. 9.30 — «Совет Ўзбекистони»: одамлар, ишлар ва режалар». 11.15 — Ёш композиторларнинг асарлари. 11.50 — «Инсон ва қонун». 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — «Чорнадор». 14.00 — «Ҳам пахта, ҳам дон». 19.25 — «Ёшлик». 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — «Бугун радиотеатрда».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.